

ELŐFIZETÉS

BELYBEN:

Évi díj 24 korona.
Hónap díj 2 korona.

VIDÉKEN:

Évi díj 28 korona.
Hónap díj 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

Először heti sor egyszer 20 fillér.
Utána következők 16 fillér.

Rövidítés heti sor 10 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1911.

SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szombat, november 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- A költségvetés tárgyalása.
- Lesz-e tőzsde Aradon?
- Általános béke a politikában.
- A német trónörökös politikai tüntetése.
- Kossak Sándort árverezik.
- Katona Sári.
- Kutyakorbács az osztrák képviselőházban.
- Megszökött Potocky gróf gyilkosa.
- Tarkaságok.

Nyugdíj a halottaknak.

Arad, november 10.

Levelet kaptunk. A főbb tartalma ez:

Annak, hogy a városatyák milyen fölületesen és léhán intézték el a jövő esztendői költségvetést, egyéb jele is volt, mint hogy a budget-közgyűlésen mindössze tizenhat városatyá volt jelen. En, az egyszerű — és a városatyái méltóságra egyáltalán nem pályázó polgár, a kinek kezeibe jutottak Kilenyi János főszámvevő vörös füzetei (a költségvetés és annak mellékletei) rövid böngészés után néhány olyan dolgot vettem észre, amelyek okvetlenül föl kellett volna, hogy tünjenek annak a városatyának, aki a költségvetést áttanulmányozza.

A költségvetés egyik rejtélyes pontja, hogy Papp I. János aradi görög-keleti román püspök segélyt kap a várostól. Aki ezt a költségvetést olvassa, bizonyára, megváltoztatja a kegyes és szent mondást: aki püspökséget kíván, jót kíván." A költségvetés VII.

cimének 114 rovatában „Felekezeti egyházak segítése“ alatt szerepel ez a tétel: „Papp I. János g. kel. román püspök: 393 kor. 74 fillér“ Nem akarom a görög keleti román püspöknek a város támogatása iránt való jogcímét vitatni, de alig hiszem, hogy ez az összeg sokat szerepelne ömértósága jövedelmeiben, amelyek végül is tekintélyes összegre rugnak. Hogy pedig ez nem az egyházat, hanem a püspök személyét illeti; mutatja, hogy közvetlenül e tétel alatt szerepelnek az aradi görög keleti román lelkészek és kántorok segélyei. Alapos városatyá okvetlenül megkérdezhette volna, hogy mi a jogcíme ennek a segélynek, amely ugyan nem nagy összeg, de ép azért feltűnő. Mert ha a püspököt szubvenció illet meg, az bizonyára nagyobb összeg lehet; ha pedig nem szorul arra, akkor miért ad a szegény püspöknek Arad városa évi 393 korona 74 fillért?

A másik furcsasága a költségvetésnek, hogy az egynemely magyar képviselő-választáshoz hasonlít. A képviselő-választásoknál esik meg, hogy a halottak szavaznak. Arad városánál pedig a halottak — nyugdíjat huznak. Olyan nyugdíjasok és kegydíjasok szerepelnek a költségvetésben, akik jóval a költségvetés kinyomtatása előtt meghaltak. Benn van szegény Tiszi Lajos, akinek az 1912. évre 120 korona nyugdíjat irányoztak elő, amit a humornak elhunyt mestere biztosan

nem fog fölvenni, szintugy néhai Ajtay Károly színházfelügyelő se, aki 818 koronával szerepel a jövő évi nyugdíjban, pedig már két hónapja meghalt; a sirdombot illeti meg a kegydíj, amelyet Pollák Ignácnak az orvosi hivatal volt öreg irnokának irányoztak elő 700 korona összegben. Ez összesen már 2835 korona, amit, azt hiszem, nem ütöttek le a szükségletek összegéből. (Hogy a sor teljesebb legyen, a közgyűlés előtt való nap törölte ki a halál a városi költségvetésből a derék Simon Gábor, aki e szerint szintén nem veszi föl a 980 koronát, amely az ő nevére szerepel; ugyszintén a néhai Reiner Ede se, aki a „városházi órák felhuzásáért, az 1912 evben 280 koronát kapott volna, ha ő ebben az időben már nem a tulvilági órákat gondozná.) Vajon nem fest furcsán az olyan költségvetés, amelyben halottak járandóságai is szerepelnek?

Végül a város „jó üzletei“ közül egyet szemeltem ki. A *Baross-park kioskjának* fentartása kerül a városnak évi 400 koronájába; kap bérben évi 950 koronát. Marad tehát tőke és kamat törlesztésre a városnak 550 korona, ami a kiosk építési költségének legfőlebb egy százalékát teszi ki. Vajon melyik házigazda nyugodnék be a vagyonának (igazabban: a kölcsönének) ilyen kamatoztatásába?

En ezeket a furcsaságokat találtam. Avatott, a közigazgatás és a

Hiába.

Ufa: Kanizsai Ferenc.

Borbás Vince, becsületes házasságerő léte, egyszer csak — és sokkal hamarabb, mint képzelnék — abba a korszakba jutott, amikor az ember másodizben tanulja könyvből a szerelmet. Kár ezen nevetni. Nem tréfa ez. Komoly egy állapot ez. Hogy pedig egykettőre megértjük a dolgokat, még azt is hozzá kell fűznünk, amit mindnyájan bölcsen tudunk. Két izben kutatja az ember könyvekben a szerelem titkait: első izben korán, második izben későn. Az első korszak az, amikor a serdülő ifju kölcsönkapja iskolatársától, az iskolában, a pad alatt Zola „Nana“ című regényét, a mellénye alá gombolva, osempészi haza és elrejtőzködve a padlason, égő szemmel olvassa, de csak azokat a sorokat, amelyeket a már előző diák-olvasók ceruzával aláhuztak. Ide tartoznak továbbá a „népszerű“ orvosi füzetek, csapuivalon ponyvakiadásban. A másik korszak, amelyik később, jóval később és későn következik be, a problémák korszaka és Borbás Vince, noha rossz fordításban, egyebek közt elolvasta Balzacnak a házasság élettanáról írt könyvét, ami roppant meggondolkoztatta. Olvasott továbbá sok ügyes és még több selejtes cikket alkalmi szociológusoktól és kiváltkép szöveget ütött fejébe egy cikk, annak is ez a része:

— En elvben ellenzem a házasságot, — így a cikk, illetve annak első személyben cse-

vegő szerzője, egy ismert és kedvelt író — noha meghiszem, hogy vannak emberek, akiknek jót tesz. En már csak azért sem nőül nék meg, mert nem vállalnám leendő gyermekeimmel szemben a felelősséget, hogy miért is hívtam őket életre, arra az életre, amelyről magam tudom legjobban, hogy csak szenvedéssel jár. Jobb nem születni. De, ha már — föltéve, azonban meg nem engedve — meg-nősnélk, mindenesetre igyekezném, amennyire lehetséges, a szerelem illúzióit a házasság dacára is fentartani. Az asszony, aki a férje előtt fésületlenül mutatkozik, esetleg papucsban és a férj, aki a felesége szemelátára piszkálja ebéd után a fogát, megérdemlik a házasság című büntetést. (Vannak visszaeső bűnösök is, akik másodizben is képesek házasságot kötni. Ezeket már nem tudom sajnálni. Ezek megátalkodottak, akik kétségkívül rászolgáltak sorsukra.) De, ismétlem, ha már valaki bármely igazi, vagy vélt okból belepottyant a házassági állapotba, igyekezzék a házasságnak művésze lenni. Nem nagy sor, csak jóakarattal kell hozzá. Így például mit sem tudnék melegebben ajánlani mindazoknak a férjeknek, akik veszélyt éreznek maguk körül ólálkodni, mint azt, hogy pakolják fel szépen ő nagyságát, tisztelt feleségüket, utazzanak el vele két három napra (ennyi teljesen elegendő), legyenek idegen milióban, maguk közt, kettecskén, és szeresse, imádjá, ünnepelje feleségét a férj, vagy legalább ha nem érez így, játssza el ezt a szerepet. Indítványom

tehát abban áll, hogy a „Nászut“ című regényes színjátékból időnként reprint kell csinálni. Hígy-jék el, kérem, ez a módszer eloszlatja a veszély fellegit, és, hogy képlegesen szóljak: kikergeti a kertben ólálkodó ebet. A házasságok közül valóban az asszony az, akinek több oka van panaszkodni. Tegnap, egy barátommal sétálva, későn este észrevettünk egy bájos hölgyet, aki már tíz perc óta silbakolt egy kávéház előtt. „Ahá, randevu! — jegyezte meg barátom — ez a fess asszony, ugy látszik, az udvarlóját várja.“ „Mennyire tévedsz! — feleltem én — ha udvarió volna a játékbán, az asszonyka nem várna. Az udvarió itt lett volna a pontos időben, sőt sokkal előbb. Ez a hölgy bizony az urát várja, aki itt adott neki találkozót és aki alapos késéssel fog érkezni, gondolván, egyik ráér az asszony.“ Feltűnést kerülve, vártunk még vagy tíz percig és megjelent a férfi, aki csakugyan a férjnek bizonyult. Azt ajánlom tehát, hogy legyen a férj olykor udvarlójá is a saját feleségének...

Sok egyéb is volt még ebben a szóban-forgó ujságicikkben, de mi csak azt próbáljuk itt megmutatni, miféle olvasmányok izgatták ujabban Borbás Vincét; meg azt, hogy a cikknek a nászut reprintét javasló része volt az, ami leginkább gondolkodóba ejtette.

Nem volt ugyan semmi közvetlen oka arra, hogy a jó tanácsot, mint preventívát fogja fel. A felesége ugynevezett derék házindó, sőt tul-ságosan az. Hat évvel előbb, amikor mint pár hetes férj hazament a hivatalból, a felesége a

budget utvesztőiben jártasabb szem bizonyára még többet talált volna, amit gombostűre érdemes tűzni. Kár, hogy a városatyák ezt a tanulmányozást fölöslegesnek és meddő munkának találták. En még csak egyet említek föl. A költségvetés VIII. címének 122. tétele alatt olvasható, hogy a város a jövő évben 30,000 drb új nyírfaséprűt szerez be 1640 koronáért Heresegán János tisztai lakostól. Harmincezer seprű, — s vajon köztük lesz-e az a bizonyos új seprű, amely a városházán jól fog söpörni?

Egy polgár.

A költségvetés tárgyalása

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, november 10.

Békés kedvben ült össze ma a Ház s tanácskozásai egészen normális mederbe jutottak. Az ülés elején megválasztották a Ház elnökévé Beöthy Pált, azután pedig nyomban áttértek a költségvetés tárgyalására.

Návay Lajos elnökölte az ülést. Dungserszky Bogdánt végleg igazolt képviselőnek jelentik ki. Az elnök bemutatja Pozsony- és Turócmegeye földrátát, melyet a kérvényi bizottsághoz utasítanak.

(Az alelnökválasztás.)

A napirend szerint következik azután a Návay Lajos elnökké választásával megüresedett egyik alelnöki állás betöltése.

Elnök elrendeli a szavazást, amelynek eredménye szerint a beadott 226 szavazat közül 189 esett Beöthy Pálra, 33 Lázár István grófra, a többi egyesek között oszlott meg, Beöthy Pált tehát a Ház megválasztott alelnökének jelenti ki. (Éljenzés a jobb oldalon.)

Beöthy Pál hálaosan megköszöni a Ház bizalmát, amelynek a lelkiismeretes ember egész odaadásával, buzgó kötelességteljesítésével akar megfelelni annak a férfiúnak oldalán, aki oly tökéletes objektivitással körvonalazta tegnap az elnöki hivatást. Nem akar külön alelnöki programot adni, mert célja az, hogy harmonikusan együttműködjen a Ház elnökével. Hazafiui lelkiismerete szavát követve, a pártokon mindenkor felülemelkedve, igyekezni fog a törvény és

hárszabály által előírt kötelességének teljesítésére. Kéri a Ház minden oldalának és minden tagjának jóakaró és elnéző támogatását. (Élénk eljenzés a jobboldalon.)

(A költségvetés.)

Ülő perc szünet után a jövő évi költségvetés tárgyalására tért át a Ház.

Hegedűs Lóránt előadó ismertette a költségvetést. Minden költségvetés az ország nagy erőpróbája s a mostani büdzset összhang, realitás dolgában valamennyi előzővel kiállja a versenyt. Tárcakölesönök egyáltalán nincsenek benne s a beruházások egészen beléje fértek. A rendes bevételek fedezik nemcsak a rendes, hanem az átmeneti kiadásokat is. A költségvetést elfogadásra ajánlja s kéri, hogy azt az év végéig tárgyalja le a Ház. (Élénk helyeslés jobbról.)

Désy Zoltán pénzügyi szempontokból veszi kritika alá a költségvetést. Kifogásolja a közvetett adók nagymértékű fölemelését, aminek eredményei ebben a költségvetésben jelennek először. Ezek a terhek a szegény néposztályokra súlyosodnak a legnehezebben. Ez osztályokon az egyenes adóteher csökkentésével annak progresszivitásával kell segíteni. Rámutat azután arra a szemfényvesztésre, amely a véderő költségeinek beállításában rejlik s számadatokkal mutatja ki, hogy ezek a költségek már a legközelebbi években oly aránytalanul fognak emelkedni, hogy komolyan fenyegetik a költségvetés egyensúlyát. A költségvetést nem fogadja el. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Földes Béla a költségvetés legnagyobb hibájának tartja, hogy a hadügyi költségek megévesztő összeggel szerepelnek benne. A reform igazi terheit 1915-ben fogjuk érezni. A költségvetésben máskülönbben is igen sok a látszat. Sok helyütt az értékek emelkedését tünteti föl, ahol ez az értékelkedés nem jár a javak szaporodásával. Gazdasági életünkben vannak területek, ahol egyenesen a nemzeti tőkét fogyaszthatjuk. Igen sok a költségvetésben a labilis tétel. A költségvetést a deficitől csak kölcsönök mentik meg. A bevételek emelkedését nem az adóemelésben, hanem az adóalanyok szaporításában, az ország szociális viszonyainak javításában kell keresni. Az égető pénzügyi reformkérdések közül a miniszter figyelmébe ajánlja a takarékpénztárak és a részvénytársaságok reformját s az állami tüzkárbiztosítás ügyét. A költségvetést nem szavazza meg. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

A holnapi ülés napirendjére a még hátralévő névszerinti szavazásokat és a védőerőjavaslat tárgyalását tűzte ki a Ház.

Az ülés két óra előtt zárult.

nyakába ugrott és csókokkal fogadta. Most, és már legalább öt, de mondjuk, négy éve, így szól hozzám, amikor a munkától fáradtan benyit az előszobán:

— Nem sáros a cipőd, Vince?

— Jaj, jaj, add ide azt az esernyőt. Csupa merő víz! Hadd tegyem a kamrába.

— Már megint szivarozol; tönkreteszted a függönyöket.

Azelőtt, hat éve, mikor hazáért, akárhányszor rajtacsüpte a feleségét, amiatt a vőegénykorából származó és neki írt leveleket könnyes szemmel olvassagatta; pedig micsoda butaságok voltak azok! Vagy pedig a tükör előtt taláta, csinosítgatván magát, hogy tessék az urának. Most? Hol az ablakot pucolja, hol meztelen ki linseket és egyéb sárgaréz-árgyákat, hol pedig a cseléddel vikszeli a padlót és ilyenkor Borbás Vince urnak tilos a bemenet és az előszobában teritene. És azelőtt még odaült a zongorához, most már kivételesen sem. (Ami talán nem nagy baj, mert most már Borbás ur nem találja a felesége játékát olyan tündérinek, mint valamikor.) A zongora megszünt hangszer lenni; most csupán dísz tárgy a szalóncban, ujonnan lakkozva, isten őrizze, hogy valaki hozzányúljon. A multkor látogatóban volt Braun, az iskolatárs; szórakozott ember és a szivarja hamuját a zongora oldalához dörzsölte. Borbásné alig tudott magán uralkodni nem gondolván persze arra, hogy vannak emberek, akik a szivarhamut bizonyos fűrossáidegállapot következtében előszeretettel dörzsölik fényes és sima felületekhez, leginkább a vasuti kupé ablakához.

Borbás Vincének, dolga akadván egy este ki kellett mennie hazuról, vacsora után. Hogy pedig kilépett a kapun, látott egy bakát, amint kezében fogta egy szolgáldleány kezét és lóbálta. Nem szóltak semmit, nem beszélgettek és sejtendő, sziate tudható volt, hogy amig lehet, tehát kapuzárásig, itt egy szó nem ejtődik, csak akét egymásba kulcsolt forró kéz fog hirtézni, hinta palinta.

Ez a szerelem. Furcsa! — gondolta magában Borbás Vince — mi jó lehet abban, hogy valaki baka és hogy lóbálja a cselédleány kezét, hinta palinta. Furcsa, — és amint utjárt az esti utcákon tovább vette, észébe jutott, hogy valamikor ő is fogta így, melegen, hosszasan és némán a felesége kezét, kivált amikor még csak jegyben jártak, vagy nem is jártak.

— Vénülök! — aggályoskodott magába Borbás Vince és úgy érezte, hogy az nem minden, ha az ember gondtalanságot biztosít a feleségének és ha néha-néha megöleli.

Olvassván pedig az említett csövegést, elhatározta, hogy felrissziti a régi, igaz szerelemet, minden viharával és tombolásával. E célból — és igazán van a cikk írójának — el kell utazni. A mindennapos milió nem alkalmas. Mi volna, ha itthon, a pedantériától ragyogó lakásban, hirtelen derékon kapná az asszonyt és az asszony bosszusan felkiáltana, hogy „Vince, vigyázz, összegyűrőd a seziónon ezt a drága szőnyeget, pedig tudod, mily nehezen guberáltad ki a részleteket...” Nem, az ilyen eshetőséget nem szabad megengedni, ezt ki kell zárni és

Lesz-e tőzsde Aradon?

(A Kamara az igazságügyminiszterhez.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 10.

A helybeli lapoknak egy idő óta állandó témája annak a kutatása, hogy miért nem létesült Aradon egy áru- és értéktőzsde, illetőleg mi az oka annak, hogy a tőzsde létesítésének már a mult évben felmerült terve miért nem valósul meg? Mivel a lapok közleményeiből azt tapasztalta a kamara, hogy a kérdés részletei fölől igen eltérő és a valóságnak sok tekintetben meg nem felelő vélemények vannak elterjedve, a kérdés tisztázása érdekében az elnökség az alábbiakat közölte: Magának az áru- és értéktőzsdének a felállítása előtt semminemű akadály nincs. A létesítendő tőzsde alapszabályai és a többi szabályzatok az utolsó pontig ki vannak dolgozva, azok jóváhagyás végett bármely nap felterjeszhetők a kereskedelemügyi miniszteriumhoz, ahol — mivel a szabályzatok más tőzsdének már jóváhagyott szabályzatai figyelembevételével készültek — beszerzett információk szerint a jóváhagyás elé semminemű akadályt nem gördítenének. Hi tehát az aradi és vidéki érdekeltség csupán a tőzsdét akarván felállítani, ez minden nehézség nélkül igen rövid idő alatt megtörténhetnék, mert nem kellene egyebet tenni, mint a már teljesen elkészített alapszabályokat felterjeszteni.

Azonban, akik az aradi tőzsde iránt eddig is behatóan érdeklődtek és az előkészítő bizottság munkálataiban is részt vettek, nagyon jól tudják, hogy az érdekeltségnek nemcsak tőzsde kell, hanem állandó, független és legalább a tőzsdén kötött ügyletekből eredő peres ügyek eldöntésére hivatott tőzsebírósság is, mégpedig annyira, hogy enélkül a tőzsdéről is lemond. A tőzsebírósság felállítása azonban már nem ilyen könnyű dolog. Aki tudja, hogy mi a különbség a tőzsebírósság és a rendes bíróság előtti eljárás között — csak a peres eljárás tartamának szempontjából is — az be fogja látni és méltányolni fogja annak a szivós küzdelemnek a jogosultságát, amelyet a tőzsdét előkészítő bizottság a tőzsebírósság kivására az illetékes minisztériummal folytat. Az a tör-

ezért el kell utazni. Három napra. Csak kétfőre. Vagy legalább egyre. De hová?

Bécsbe. Bécs nincs messzire, az ut nem drága és elég kellemes.

— Meg vagy bolondulva? — álmélkodott az asszony, amikor Borbás kijelentette, hogy a jövő vasárnapot együtt töltik Bécsben. — Nem sajnálod a pénzt, csak azért, hogy jelen lehessél a bécsi ópera premierjén? Nem tudsz várni, amíg itt adják, Budapestben?

— De, ilonkám, a kedvemért... Tudod, hogy imádom a zenét.

— Biz én nem tudom. Most mondd először. De, ha nem bírsz szabadulni a rögeszmédől: én eridj magad. Azt a pénzt pedig amit rám száutál, félretesszük. Esetleg veszek rajta egy szép vázát. Vagy néhány alumínium-edényt a konyhába.

Borbás most cseléhez folyamodott:

— Aztán, asszony, hát elengednél te engemet Bécsbe, csak úgy egykönnyen, magamban?

— El én. No, hallod, miért ne?

— Nem féltesz?

— Téged? Ugyan, ne homolj. Csak eridj.

— Anyira bizol beanem? Bécs híres a sok szép asszonyáról.

Borbásné kémlelő pillantással mérte végig az urát. Nem úgy ismerie, mint aki egy csinos boka láttára fellángol, de azért azt gondolta mégis, hogy az ördög nem halt meg, csak alszik és föl is ébredhet; ennél fogva tehát visszafordította a cselét:

— Ha te itthon mersz hagyni engem, mért ne merjelek én téged elengedni?

vényes rendelkezés, amely a tőzsdebiróságok felállítását szabályozza, a bizottság véleménye szerint kétféleképpen magyarázható. Az egyik magyarázat szerint és eddig ez az illetékes minisztérium álláspontja is — tőzsdebiróságot csakis új törvényhozási aktsussal volna lehetséges felállítani; a másik magyarázat és ez az előkészítő bizottság véleménye — az igazságügyminisztert feljogosítottak tartja tőzsdebiróság felállításának az engedélyezésére.

Erről igyekezett az a küldöttség is meggyőzni az igazságügyminisztert, amelyet városunk országgyűlési képviselője, Tisza István gróf az év elején a miniszter elé vezetett. Amint ismeretes, a miniszter a legnagyobb jóindulattal nyilatkozott az aradi tőzsdéről, de kijelentette, hogy nem érzi magát jogosítottnak arra, hogy törvényhozási felhatalmazás nélkül, saját hatáskörében engedélyezze a tőzsdebiróság felállítását, azonban megígérte, hogy az új polgári perrendtartást életbeléptető törvényjavaslatban gondoskodni fog e törvénybe felveendő olyan szakasról, amely kifejezetten jogot adna az igazságügyminiszternek tőzsdebiróság felállításának az engedélyezésére. Ez azonban sajnos — amint a nem régen közzétett életbeléptetési törvényjavaslatból kitűnik — nem történt meg, de mivel a törvényjavaslat a képviselőházhoz még nem nyújtott be, még nincs késő, még mindig felvehető egy szakasz, amely az igazságügyminiszternek a kívánt jogot megadná.

Az előkészítő bizottság nem is késlekedett és az alábbi fölterjesztést intézte az igazságügyi miniszterhez:

Nagyméltóságú Miniszter ur! Mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságod kegyes engedelmet, hogy az Aradon felállítandó áru- és értéktőzsdének több ízben szóvá tett ügyében ismételve Nagyméltóságod jóindulatához folyamodjunk. Egy áru- és értéktőzsdének városunkban való felállítása — amint előző felterjesztéseinkben már több ízben kifejezteni bátrak voltunk — elodáztatlanul szükséges, ez városunk és vidékének kereskedelme, ipara, pénz- és hitelügyi fejlődésének olyan előmordítója lenne, amelyet semmi más intézménnyel pótolni nem lehetséges. Ezért az eredménynek az elérése azonban csak abban az esetben volna biztosítva, ha legalább a felállítandó áru- és értéktőzsdén kötött ügyletekből keletkező peres ügyek eldöntése állandó tőzsdebiróság által lesz lehetséges. Bár véleményünk szerint — amint ennek részben

felterjesztéseinkben, részben városunk országgyűlési képviselője, Tisza István gróf ónagyméltósága által vezetett küldöttségnek nagyméltóságod által történt kegyes fogadása alkalmával kifejezést adni bátorokdtunk — a kormánynak már most is jogában áll törvényhozási felhatalmazás nélkül a vidéki tőzsdék számára állandó, független tőzsdebiróság felállítását engedélyezni, mégis teljes megnyugvással fogadtuk Nagyméltóságodnak mind felterjesztéseinkre, mind a küldöttség előtt még fenti meggyőződésünkkel ellenkező álláspontot képviselő nagyfonságu kijelentéseit is, mert abból reményt merítettünk arra, hogy tőzsdénk a tőzsdebirósággal együtt rövid időn belül mégis felállítható lesz. Nagyméltóságod ugyanis küldöttségünk előtt ama véleményének adott kifejezést, hogy a jelenlegi törvényes intézkedések szerint a kormánynak nem áll jogában a vidéki tőzsdék számára tőzsdebiróságot engedélyezni, ellenben a legnagyobb határozottsággal kegyes volt kijelenteni, hogy az polgári perrendtartást életbeléptető törvény benyújtásánál gondoskodni méltóztatik e törvénybe felveendő olyan szakasról, amely kifejezetten jogot adna a kormánynak tőzsdebiróság felállításának az engedélyezésére. Felterjesztéseinkre adott nagybecsű válaszában pedig kegyes volt nagyméltóságod kijelenteni, hogy „polgári perrendtartásról szóló 1911. I. t. c. életbeléptetésével egyidejűleg a tőzsdei bíráskodás új szabályozásának keretében Excellenciád gondoskodni kíván arról, hogy az országban működő bármely tőzsde vagy ehhez hasonló intézmény mellett külön kormányengedély alapján tőzsdebiróság létesíthető legyen. Ezen törvényhozási intézkedés után lehetővé válik, hogy Aradon is tőzsdebiróság létesíthessék.” A legnagyobb szíjjalattal kellett azonban tapasztalnunk, hogy a perrendtartást életbeléptető törvénynek nyilvánosságra jutó tervezetében erre vonatkozólag semmiféle megnyugtató intézkedés nincsen, ellenben tudomásunk szerint a tőzsdebiróságok kérdésének az engedélyezés jogának szempontjából való szabályozása is új tőzsdetörvény megalkotásáig, tehát a legbizonytalanabb időre elhalasztott. Most, amidőn a parlament nyugodt tanácskozási rendje biztosítva látszik, amidőn az életbeléptetési törvényjavaslat rövid időn belül történő tárgyalására is kilátás van, tiszteletteljes hivatkozással Nagyméltóságod előbb idézett nagyfonságu kijelentésére, mely tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a törvényjavaslatot még a képviselőházhoz való benyújtás előtt az általunk kívánt és Excellenciád által oly határozottsággal kilátásba helyezett intézkedéssel kiegészíteni méltóztatassék.

Kérelmünk Nagyméltóságod jóindulatába ajánlva vagyunk kiváló tisztelettel Aradon, 1911. november hó 9. Az aradi áru- és értéktőzsde létesítésére

alakult bizottság nevében: Steiner Ferenc s. k. elnök., Varjassy Lajos dr. s. k. titkár.

Jelenleg tehát attól függ az aradi tőzsde felállítása: felveszi e az igazságügyminiszter az új polgári perrendtartás életbeléptető törvényjavaslatába a kívánt szakaszt, vagy nem és ha felveszi, mikor fogja azt a képviselőház tárgyalni.

Általános béke a politikában.

(Nyilatkozatok a végleges megegyezésről. — Ujságírók Návay Lajosnál.)

Külvilági közlések

Budapest, november 10.

Ma már teljesen elcsöndesedett az a nyugtalanság, melyet egyrészt az alelnök-jelölés dolga, másrészt Návay Lajosnak, a Ház új alelnökének beköszöntő beszéde keltett az ellenzéki pártokon. Návay tudvalevően tegnap este megnyugtató nyilatkozatot adott a függetlenségi vezéreknek a házszabályok kezelése tekintetében s ebben benne foglaltatott az is, hogy Beöthy Pál is az eddigi gyakorlatot fogja alkalmazni a házszabályoknál. Ezenfelül sikerült Kabos Ferencet is maradásra bírni az alelnöki állásában, a mihez a munkapárton kívül az ellenzék is ragaszkodott.

A Ház új alelnöke.

A Ház így végre megkezdhette ma a komoly munkát, aminek oly régen utját állta az obstrukció. A munkás parlament első dolga volt ma az alelnök-választás, ami tizenkét órára meg is történt. Beöthy Pál mellett Lázár István gróf kapott még harminc egynéhány szavazatot. Beöthy rövid beszédét, melylyel megválasztását megköszönte, a függetlenségi párton is tetszéssel fogadták. Végül még Justh Gyula is tapsolt neki.

Az új alelnök Biharmegyében, Nagymarján született 1866. június 20-án. Apja Beöthy Algernon, a képviselőház híres tagja, a legszeretreméltóbb magyar ur volt a Ház ragyogó elméjű humoristája, a belényesi kerület országgyűlési képviselője. Beöthy Pál középiskoláit Budapesten a luth. gimnáziumban végezte. Jo-

Ez már fogós egy feladvány. Tréfál-e az asszony, kacérkodik-e, vagy fenyegetődik? Ejha, az asszony hamis egy portéka. Borbás azt hitte, hogy a felesége végleg a háztartással törődik csupán és pedig annyira, hogy még ő akarta a szerelemnek visszahódítani; és nini, Ilona asszony inceskedik, a szemé kacérkodón villog, a telt nyaka hűfehéren csóbit, — no, csakugyan el kell vinni Bécsbe.

Egy szép vasárnapon el is indultak. Hiába tüsténkedett az asszony, hogy így, meg úgy, kár a pénzért, az ura egyszer ragaszkodott a saját akaratahoz és ő követte, mert hiába, egyedül mégsem eresztheti. Hátha csakugyan olyan szépek azok a bécsi menyecskék. Az állomáson azonban majdnem összeveszték. Borbás első osztályú jegyeket akart váltani, de az asszony nem engedte és bekiáltott a pénztár ablakán, hogy jó lesz másodosztályú is, de csak azért, mert a gyorsvonatokon — elég baj — még mindig nem járatnak harmadosztályú kocsikat.

A vonatban, mikor már javában robogott Érsekújvár táján, Borbás azon morfondírozott, hogy a nászut reprizének első tartozéka, t. i. az első osztályon való utazás, kutba esett. Ellensúlyozásul azonban az étkezőkocsiba akarta vinni a feleségét, hogy ott drága csemegékkel traktálja.

— A viláért sem! Minek dobálnók a pénzt! — tiltakozott Ilonka asszony és leemelve a podgyászhalóból a kizitáskát, azt kinyitotta és zsiros ujságpapírba burkolt hideg husokat vett elő és kenyeret. (Oh, hová lett a nászut hangulata!) Borbás boszusan ment ki szíva-

rozni a folyosóra, és amikor visszatért a kupa, még látta, amint a felesége a csontokat szopogatja...

De azért nem tett le szándékának megvalósításáról. Sőt épen emiatt ragaszkodott hozzá.

Mikor Bécsben a szálloda előtt megállt velük a bérkocsi, előreszaladt és a portásnak meghagyta, hogy az első emeleten nyisson ki két szobát, az egyik lehetőleg erkélyes legyen.

Ilona nem tehetett semmit. Csak akkor vette észre a tékozlást, amikor a szobapincér bekalauzolta őket a két pazarul berendezett, drága szobába.

Egy ideges délután mult el sok kávéházzal és sétával. Következett volna az Opera. De az asszony kijelentette, hogy Bécsben ugysem ismeri őket senki, tehát csak a karzatra hajlandó menni. Így is történt. Azután Borbás szeparéba szeretett volna menni, és olyan vasorát rendelni, aminél csak sikkasztók traktálnak drága és híres kokottokat. Nem sikerült. Egy negyedrangú polgári kiskocsmában fogyasztották el olosó és szerény vacsorájukat...

Nyugovóra indulván pedig a szállodába, Ilonka kijelentette, hogy liften akar fölmenni. Jó. A lift felszállt velük, de az ötödik emeletre.

— Időközben, — magyarázta Ilonka, — megmondtam a portásnak, hogy tévedés feroz fenn, hogy te rosszul beszélsz németül és így nem tudtad megértetni, hogy mink egy

olosó udvari szobát akarunk az ötödik emeleten, mert nincs hatodik.

Borbás nem ellenkezett tovább. Megadta magát a végzetnek Belátta, hogy az illuziókat, a nagy mámorokat nem lehet megrendelni. Fáradtságot érzett tagjaiban és alig várta, hogy lefeküdjék. A másik, mellette levő ágyban a felesége feküdt. Mind a ketten, akárcsak ott-hon, elvették ujságjaikat és nekiláttak olvasni.

Az ujság Borbás kezéből hullt ki hamarabb. Félfoldalra fordult és lassacskán ráereszkedett szemére az álom. Még nem aludt, csak szendereggett.

Az asszony most szintén abbahagyta az olvasást és lecsavarta a villanylámpát. És mint otthon, ilyenkor, a kiadásokon járt az esze. Megállapította, hogy ez a bécsi ut már eddig száz koronába került, de nem tudta kitalálni, miért is jöttek Bécsbe? Csak most gondolkodott rajta. Megfoghatatlan rejtélynek tünt föl előtte ez az utazás és ha egész nap nem lett volna folytonosan együtt a férjével, még gyanakodott volna. Boszus volt szörnyen arra a föltevésre, hogy a férje csakugyan az Opera premiérje miatt dobott ki ennyi pénzt és átnyujtva karját a szomszéd ágyba, megrángatta a már szendergő ura vállát:

— Te, Vince, mondd meg igaz lelkedre, voltaképpen miért jöttünk mi Bécsbe?

— Na... a... na, — dörmögött Borbás — hagyj aludni...

Ennyit mondott és a következő pillanatban már mélyen aludt és csakhamar hortyogott is...

got Budapesten hallgatott. Mint önkéntes a 13. huszároknál szolgált, majd a 4-es huszároknál tartalékos tiszt lett, végül a honvédségnél — ahová áthelyezték — főhadnagyi rangot nyert. Korán Biharmegye szolgálatába állott be. — 1888-ban a vármegye tb. aljegyzője. 1889-ben szolgabírája, 1890-ben másodaljegyzője, 1892-ben tb. főjegyzője lett. 1895-ben választották meg a cséffai járás főszolgabírájává. Ezt a tisztséget nyolc évig viselte. 1903-ban, mikor Tisza István miniszterelnök lett, Beregmegye főispánjává nevezte ki a király. A szabadelvűpárt bukása után leköszönt az állásáról és Felaranyoson (Komárommegye) birtokára vonult gazdálkodni. Most lépett föl először képviselőnek Törökszentmiklóson, ahol Somogyi Aladár függetlenségi 716 és Tarján Mihály szocialista 106 szavazatával szemben 1230 szóval választották meg képviselővé.

Béke Andrassy és Polónyi között.

Megbékült mára még Polónyi Géza is, aki tegnap a zendülés élére állt. A folyosón általános meglepetést és érdeklődést keltett, mikor Polónyit egyszerre Andrassy Gyula gróffal látták beszélgetni. A két politikus ugyanis éveken át feszült viszonyban volt egymással, ugyszólván nem is érintkeztek. Ma aztán Andrassy Gyula gróf odalépett a folyosón Polónyihoz kezet nyújtott neki és megszólította.

— Kérlek, — mondotta — már most rendben van a Beöthy dolga is, meg lesztek elégedve a nyilatkozattal, amit megválasztás után tenni fog.

Polónyi meglepetve fogadta Andrassy közeledését s nyomban élénk beszélgetésbe kezdett vele. Mikor elváltak egymástól, újra melegen kezet szorítottak.

Polónyi ezután lelkesedve magyarázta a folyosón, hogy őt is teljesen kibékíti a tegnapi fordulat: Návay nyilatkozata és Kabos maradása.

— Egész más helyzet ez már most, barátaim, — hangoztatta egy csoportban. — Csupa Kolumbusz tojás volt a sok nehézség, de ezeket egyenként asztalhoz is kellett ültögetni, hogy megállítsuk őket. Már most minden rendben van.

Nyilatkozatok a végleges békéről.

Polónyi Géza a folyosón megkérdezte Andrassy Gyula gróftól, hogy mikor kezd az állandó béke előkészítéséhez?

— Most el akarok utazni — felelte Andrassy és azt hiszem Justh Gyula is elutazik. Az ügy különben sem éret még a tárgyalásra. A vélemények kedvezőek és a mostani példa is azt bizonyítja, hogy mikor a szenvedélyek tombolnak akkor legkönnyebb békére hajlítani azokat.

Károlyi Mihály gróf a következőképen nyilatkozott egy végleges békekötés kilátásairól:

— A kilátások nagyon javultak és minden pártnál kedvező a hangulat. Konstatálhatom, hogy Beöthy Pál beszéde nagyon kedvező benyomást keltett és némileg reparálta Návay beszédének hatását. Hogy mikor lesz aktuális a végleges békekötés kérdésének tárgyalása, az attól függ, milyen engedményeket adnak a véderő reformban. Engedmények nélkül aligha lesz béke.

— Mi lesz a választóreformmal?

— Most nem vagyok abban a helyzetben, hogy a választójog határainak kiterjesztését megállapítsam; én hiva vagyok a titkos szavazásnak a városokban, sőt ki akarom terjeszteni azokra az aktív és nyugalmazott állami tisztviselőkre is, akik nem városban laknak.

— A gróf ur kíván junktimot?

— Erről nem nyilatkozhatom, mert azt hi-

szem, ez válhatik a véderőreformnál adandó koncesszió egyik feltételül.

A miniszterelnök Bécsben.

Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma délután öt órakor Bécsbe utazott és holnap délelőtt 6 felsége előtt különhallgatáson jelenik meg. A kihallgatás idejét még nem állapították meg. Valószínű, hogy a miniszterelnök még holnap Bécsből hédervári birtokára utazik, ahol a vasárnapot eltölteni szándékozik és a honnan hétfőn reggel tér vissza a fő városba.

Tisztelgés az új házelnöknél.

Návay Lajosnál, a képviselőház új elnökénél ma délelőtt tíz órakor tisztelgett a Ház tisztviselői kara Dessewffy Arisztid elnöki tanácsos vezetésével. Návay elnök igen szívesen fogadta a tisztelgőket s biztosította őket jóindulatáról.

Délben tizenkettőfél órakor az országgyűlési tudósítók szindikátusa tisztelgett Návay elnökönél Rákosi Jenő vezetésével. Rákosi Jenő többek között ezeket mondotta:

— Mikor az országgyűlési tudósítók testületét van szerencsém idevezetni, akkor egy beszédre emlékezem meg, nem a tegnapi beköszöntőről, hanem arról a mindyájunk emlékeztetőben élénken élő beszédre, amelyet excellenciád, a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézetének jubiliáris banketijén mondott. Azért említem föl ezt, mert elég vakmerő vagyok föltenni, hogy annak a beszédnek formája és tartalma ugyszólván atyafias kapesot hozott létre az ujságírók és excellenciád között. E beszédben excellenciád regisztrálta, hogy az elnökök között Návay a narcias elnök. És én igen boldog vagyok, hogy excellenciádat az elnöki széken abban a pillanatban üdvözölhetem, amikor a Házban Nőé olajját hordozó békegalambjai röpködnek. A mi hivatásunk, hogy békéről, háborúról, ami itt benn folyik, nyomban lelkiismeretesen tudósítsuk a nagy nyilvánosságot és el is vagyunk szánva, hogy ha tényleg nem is elég bölcseséggel mindig, de mindig elégséges igazságszeretettel és hazaszeretettel fogjuk kötelességünket teljesíteni és erre kérjük excellenciád jóakaratu pártfogását és támogatását.

Az éljenzéssel fogadott beszédre Návay elnök a következőket mondotta:

— Hálátelt szívvel mondok köszönetet a sajtónak személyem iránt tanúsított jóakarataért. Egész életemben minden állásomban szinte már családi tradícióimmal fogva szabadelvű ember voltam. Engem soha nem fognak tévútra vezetni azok a kinövéssek, amelyek esetleg jött-ott tapasztalhatók, mert a közvélemény szabad nyilvánulását szabadsajtó nélkül én nem képzelhetem. A sajtó az, amely a népszéles rétegekben az írás-olvasás tudását a legjobban terjesztette, a sajtó tehát minden irányu hivatásánál fogva nélkülözhetetlen mindazok előtt, akik a modern demokratikus haladás hívei. Ami csekélységemet illeti, én mindenkor minden állásomban betöltésénél arra iparkodtam, hogy a ráruházott kötelességeknek becsületesen megfelelhessék. Az elnöki széken voltak már jó napjaim, rossz napjaim — nem vagyok ujonc e mesterségben — egy mindenesetre bizonyos fohig aggodóvá tehet a jövőre nézve: hogy akármit mondtak rám, akár viharelnöknek, akár békeelnöknek neveztek, mindig ugyanazon a nyomon haladtam s épen ezért hiszem azt, hogy most, amikor békülékenyebb szellem nyilvánul, az emberek igazságos érzülete megtalálta bennem azt az embert, aki soha mást nem akart, mint kötelességét becsületesen teljesíteni.

Az elnök szavait az egybegyűltek lelkesen megőljenezték. Azután Návay elnök egyenként is elbeszélgetett az ujságírókkal.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	151
Nyomda	151

Kutyakorbács

az osztrák képviselőházban.

— Verekedő németradikális képviselők. —

Távirati tudósítás.

Bécs, november 10.

Az osztrák parlamentnek esztendőök óta — az általános választói jog behozatala előtt ép úgy, mint azóta — talán egyetlen ülészaka sem mult el hihetetlen botrányok nélkül. A ma történtek azonban, minden eddigi reichsrathi dulakodást fölmúltak, mert ezuttal nem csak pofonok csattogtak, hanem kutyakorbács-csal verték egymást véresre a német radikális párt tagjai.

Az ülés vége felé felállott Hummer német radikális képviselő és bejelentette, hogy róla Malik, szintén német radikális képviselő rá galmakat terjeszt. Megjegyzi, hogy Malikot már a becsületbiróság diszkvalifikálta. Különbben is úgy tapasztalja, hogy Malik mindenkiről hiszterikusan rá galmakat terjeszt s az orvosok szerint nem is beszámítható. Ezért a Ház előtt kijelenti, hogy a róla terjesztett rá galmak hazugok.

Malik: Majd adok én neked elégtételt kutyakorbáccsal!

Hummer: Még egyszer kijelentem, hogy rá galmazó és hazug!

Malik: Amit én mondtam, azt egy képviselőtársamtól hallottam!

Hummer: Akkor az is hazudott!

Malik: Ez a komédiás...

Hummer amint a komédiás szót meghallja, Malik felé rohant. Malik erre egy kutyakorbácsot vett ki zsebéből és Hummer felé kiáltja:

— Jöjj csak ide te csirkefogó!

A kutyakorbácsossal fenyegetőleg intett Hummer felé, majd feléje csapott, de nem érte el. Hummer egy padról egy csomó aktát kapott fel s azt Malik felé vágta, de nem találta el, az akták a földre hullottak. Hummer Malik felé rohant, de az aktákon elbotlott s felsőtestével egy padsorra esett. Malik ebben a pillanatban melléje ugrott és kutyakorbácsával ütlegelni kezdte. A korbács Hummert orrán és homlokán sebesítette meg, úgy, hogy vér borította el arcát.

A szocialista képviselők ekkor már a verekedők közé álltak és szétválasztották őket. A Házban általános volt az izgalom.

— Aljasság, hallatlan, orvtámadó! kiáltják Malik felé.

— Ez a hires német kultúra! Szégyen-gyalázat, pfuj! — kiáltják a csehek.

Hummer igyekezett magát kiszabadítani a képviselők karjai közül.

— Hagyjatok el, le akarom ütni ezt a kutyát! — ordította.

Végül is sikerült magát kiszabadítani, úgy hogy kabátjából kibujva azt az őt lefogó képviselők kezei közt hagyta. Eközben galéria és nyakkendője is elszakadt. Még mielőtt azonban Malikot elérhette volna, a szocialista képviselők újból lefogták, Malikot pedig kihurcolták a teremből. Malik még ekkor is visszakiáltott:

— Legközelebb revolverrel jövök a Házba és mindenkit, aki a becsületbiróság ítéletét a szememre hányja, lelövök!

A kavargás tetőpontjára hágott, midőn az elnök a kínos jelenet után az ülést bezárta. Hummer nyomban az ülés után bejelentette az elnöknek, hogy lemond mandátumáról.

A német trónörökös politikai tüntetése.

— Vilmos császár Bethmann-Hollweg kancellár mellett. —

Távirati tudósítás.

Berlin, november 10.

Annak a tepsnak, amelyre a trónörökös a tegnapi birodalmi gyűlésen az udvari páholyban elragadtatta magát, szenzációs következményei lettek. A politikai körökben és a sajtóban az a vélemény kapott lábra, hogy Bethmann-Hollweg kancellár tegnapi szereplése után bukott ember. Eltekintve attól, hogy a trónörökös olyan szoktlan módon fejezte ki ellenszenvét a franciamarokkói egyezmény miatt, ugyszólván a pártok egyrésze is elejtette a kancellárt a marokkói kudarcért. A konzervatív párt állásfoglalása egyenesen lesújtó volt Bethmann-Hollwegre, s Heiderard, a pártvezér támadó beszéde közben a trónörökös egyenesen izgatottan helyeselt, sőt öklével nygokat csapkodott a páholy párkányára.

Udvari körökből máris kikerült a nyilvánosságra, hogy a császár rendkívül haragos. Még tegnap este jelentés tétetett magának a birodalmi gyűlésen történekről. A kancellár e közben egyáltalán nem titkolta, hogy a birodalmi gyűlés pártjainak a hangulata a kormányra nézve nem volt eléggé kedvező és hangsúlyozta különösen azokat az erős támadásokat, amelyeket a kormány ellen a konzervatív párt vezeterei intéztek. Bethmann-Hollweg ezzel kapcsolatban állítólag lemondását is felajánlotta, a császár azonban a lemondást nem fogadta el, hanem biztosította a kancellárt legteljesebb bisalmáról.

Más oldalról különben meg is cáfolják azt a hírt, hogy a birodalmi kancellár beadta lemondását. A tegnapi nap érdekes eseményeként jelentik, hogy a császár tegnapi ebédjén, amelyet a birodalmi kancellárnak adott, a trónörökös is jelen volt.

Amikor a kancellár távozott, a császár rögtön hivatta a trónörökösöt és nagyon heves jelenet játszódott le az uralkodó és a fia között. A császár minden kétséget kizáró módon tudtára adta a trónörökösnek, hogy azt a magatartást, melyet tegnap a birodalmi gyűlésen az udvari páholyba tanusított, egyáltalában nem helyesli és nyomatékosan figyelmeztette, hogy az ilyesmi a jövőben elő ne forduljon.

E családi jelenet most erősen ráterelte megint a figyelmet Vilmos császárnak és a trónörökösnek a viszonyára. Annak idején, amikor a trónörökös sokat utazott, német lapokban szó volt arról, hogy a császár kívánságára kellett távol lennie Berlinből. Akkoriban megcáfolták ezeket a híreszteléseket, a trónörökös legújabb szereplése azonban megint tápot adott annak a föltevésnek, hogy a császári apa és fia között jelentékeny ellentétek állanak fenn.

A trónörökös egész vitelkedése azt mutatta, hogy mennyire igaza volt a császárnak, hogy épen mostanában Dancigba helyezte át s az európai béke érdekében valóságos szerencse, hogy Vilmos császár előreláthatóan még hosszú évekig fog a trónon maradni.

Természetesen a trónörökös magatartása képezi a politikai és társadalmi körök egyetlen beszéd tárgyát. A trónörökös és felesége fivérének, Eitel Frigyesnek és annak nejének társaságában ma tüntetőleg megjelent az Oresteia előadásán a Schuhmann cirkuszban, melynek óriási közönsége a trónörökösöt lelkes ünneptetésben részesítette. A császár két fia ma egész nap tanácskozást folytatott egymás közt.

A birodalmi kancellár mai beszédében, ugylátszik egyenesen a császár felszólítására

és utasítására, a tegnapi ellenzéki szónokok beszédeinek különösen azon részeivel foglal kozott, melyeket a trónörökös helyeselt.

Beavatott körök tudnak arról, hogy a trónörökösöt a császár kényszerítette arra egy szigorú négy szemközti beszélgetésen, hogy a tegnapi esti vacsorán, melyre Bethmann-Hollweg és neje is hivatalosak voltak, szintén megjelenjen. Ugyancsak a császár pressziójának következménye, hogy a vacsorán a trónörökös kijelentette a kancellárnak, hogy személyében egyáltalán nem volt szándékában őt megbántani.

Kossak Sándort árverezik

— Hol van a nők barátja? —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 10

Általánosan ismert előkelő fiatal aradi iparos anyagi összeomlása most a beszéd tárgya az aradi kereskedő és ipari világban. Kossak Sándor fényképész ugyanis váratlanul eltávozott Aradról anélkül, hogy anyagi ügyeit rendezte volna. A jogosan türelmetlenkedő hitelezők árverést tartottak ellene, sőt az egyik már meg is kérte a csödt Kossak ügyében. A könnyelmű életmódot folytató ember azonban nem várta be, amíg üzlethelyiségében megütik a vagyoni romlást hirdető dob, hanem eltávozott Aradról és most alkalmazottai se tudják: hol tartózkodik. A minap tett ugyan olyan kijelentést, hogy nem éli túl az árverés szégyenét, azonban akik ismerik, nem tartják valószínűnek, hogy akár komolyabb ok miatt is eldobná magától az életet.

Kossak Sándor egzisztenciájának pusztulásáról ezek a részletek jutottak el hozzánk:

Rövid házasság.

Kossak Józsefnek tudvalevőleg hosszú ideig virágzó fényképész üzlete volt Aradon. A főüzleteit Budapesten, Temesváron vezeti Kossak József, míg aradi fiókját eddig alkalmazottaira bízta. Másfél évvel ezelőtt azonban az aradi műterem vezetését a budapesti cég tulajdonosának Sándor nevű fia vette át, aki előbb az apja nevében, majd kevés idő múlva saját cége alatt dirigálta üzletét. Ettől fogva az aradi üzlet teljesen külön vált a budapesti és temesvári műtermektől. Kossak Sándor, aki külföldön nagy gyakorlatot szerzett szakmájában, elég ügyesen vezette az aradi üzletet, amelynek forgóköze is volt mindjárt megindulásakor, mert az ifjú Kossak egy asztendővel ezelőtt megnősült és 10,000 korona hozományt kapott. Schwarz József lugosi jómódu fényképész leányát vette feleségül és néhány hónapig boldog házasságban is éltek.

Kossak Sándor azonban mulatni szerető ember és szivesebben töltötte idejét a vendéglők, kávéházak vig köreiben, mint a családi tűzhely mellett. A fiatal urinó végre is megunt az ebből keletkezett áldatlan viszálykodást és beadta a válópert, egyben pedig hazaköltözött szüleihez, magával vive butorait is. Miután a hozomány időközben eluszo't a fiatal férj kezén és azt nem tudta visszafizetni, a hozományból hét-ezer korona erejéig szintén pert indított az elvált asszony. Kossak tovább folytatta költséges életmódját, úgy, hogy évi 10-12000 korona jövedelme ellenére üzlete a tönk szélére jutott. Adósságait nem fizette, úgy, hogy Kun József ékszerész 800 korona, Geller Izidor 700 korona miatt, Schaffer Henrik szabó pedig 360 korona erejéig beperelte. Kun különben tegnapelőtt megkérte a csödt, Geller és Schaffer ma délutánra árverést tüzettek ki Kossak ingóságaira. Az adósságcsinálásban Kossak annyira

ment, hogy két alkalmazottjának 5, illetve 2 hónapi fizetéssel adós maradt.

Öngyilkossági szándék?

Az árverést, amelynek lefolyásáról alább fogunk részletesen tudósítani, nem várta be itthon a tönkrement fényképész. Az utóbbi napokban feltűnően levertnek látszott, szerdán alkalmazottaitól sirva bucsuzott el és olyasféle kijelentést tett, hogy hazamegy Temesvárra az apjához és megpróbálja vele anyagi ügyeit rendeztetni.

— Ha ez nem sikerül — mondta könnyező szemekkel — akkor nem látnak engem ez életben.

At is ment Temesvárra és tegnap délelőtt atyjával együtt megjelent Aradon. Ugylátszik azonban, hogy az öreg Kossak újból nem volt hajlandó fia zilált ügyeit rendezni. Kossak Sándor ugyanis bement Kun ékszerészhez, akinek bejelentette, hogy adósságait nem tudja kifizetni.

— Igy hát holnap megtartják ellene az árverést, — jegyezte meg Kun.

— Igen — felelte Kossak — de én ezt az árverést nem fogom túlélni. Ezzel revolvert vettem elő a zsebemből. Az alkalmazottak, attól tartva, hogy önmagában kárt tesz, elvették tőle a fegyvert. Attól fogva, hogy a Kun üzletéből eltávozott, senki sem látta Aradon. Hátat fordított a városnak, anélkül, hogy még alkalmazottaitól is elbucsuzott volna.

A nők barátja.

A fiatal Kossakot Aradon általában úgy ismerték, mint aki nagy rajongója a női nemnek. Tekintélyes jövedelme nagy részét nevetős szemű hölgyekre pazarolta, akiket drága ékszerekkel halmozott el. Közben pedig valami duergazdag párti izgatta a fantáziáját. Ezt bizonyítják azok az apróhirdetések, amelyekkel a lapok hirdetésrovatát bőven ellátta. Egy aradi lapban például a következő csábító felhívást tette közzé:

Uriember

28 éves róm. kath., distingvált megjelenésű, előkelő társadalmi pozícióban 20-22 éves leány, vagy elvált asszony, esetleg fiatal özvegy ismeretségét (nősülés céljából) keresi. Leveleket szerdáig, illetve csütörtökig „50,000“ jellegére főposta, posterestante kérek.

Az apróhirdetés azonban eredménytelen maradt, nem akadt olyan „elvált asszony, esetleg fiatal özvegy“, aki 50.000 koronájával megmentette volna Kossak Sándort az anyagi romlástól.

Árverés a fényképész műteremben.

Kossak Sándor Weitzer János-utcai fényképész műtermében ma nem barátságos arcot vágó fotografálandók, hanem komor hitelezők és rosszkedvű árverési hiénák gyűltek össze. Najmányi Béla végrehajtó ugyanis ma délután 4 órára tüzte ki az árverést. Az eltűnt fotografus ellen ugyanis Geller Izidor Andrássytéri ékszerész, továbbá Schaffer Henrik férfisabó, továbbá elválva élő felesége kértek árverést. A fényképész műterem egész berendezését: a fogadószoba és öltöző butordarabjait és a tulajdonképeni műterem felszerelését összesen 2191 korona becsértékben foglalta le Najmányi végrehajtó a Schwartz családnak járó 7000 korona elköltött hozomány, Geller ékszerész 720 koronás és Schaffer szabó 360 koronás követelése fejében. Egy harmadik hitelezője a fotografusnak: Kun József ékszerész emiatt fentebb megirtuk, 800 koronás követelésével

nem kért árverést, hanem ügyvédje Vajda Iván dr. útján csődöt kért Kossak Sándor ellen. Az árverés megkezdése előtt még Rubinstein Mór szállító, továbbá Kossak két segédje — ez utóbbiak hónapok óta járó fizetésük fejében — jelentettek be kisebb követeléseket.

Az első árverést már tegnap délutánra tűzték Kossak ellen Gallert ékszerésznek Rosenberg Miksa dr. által peresített követelésében. Ezt az árverést azután egyesítették a mára kitűzöttel. Délelőtt még úgy hitték, hogy talán nem is kerül sor árverésre. Megérkezett ugyanis Lugosról Kossak apósa és sógora, akik azzal a szándékkal jöttek, hogy teljes egészében átveszik, vagy egyezkedéssel megveszik a műtermet és már holnap saját cégük alatt folytatják az üzemet és így idővel még megkereshetik az elvesztett 7000 korona hozományt. Ez a meg egyezés azonban nem jött létre, az árverésen pedig a hitelezők és az árverési hícnák tudomást szereztek Schwartzék szándékáról és ugyancsak reálították a fiatal Schwartzra. Így azután a mai árverésen lehetőleg meg is vettek, el is szállítottak mindent a műterem fogadószobájából. Mindössze néhány apróbb tárgyat és 43 koronáért egy meglehetősen öreg — 20 koronára becsült — íróasztalt tudott Schwartz József megvásárolni.

A nagy versengésben jóval a becsértéken felül keltek el a berendezési tárgyak. Két nagy szőnyeg, amelyet 70 koronáért kiállítottak ki 138 koronáért, egy 60 koronára becsült nagy álló tükör 92 koronánál drágábban kelt el. Ma csak a váróterem berendezését árverezték el és holnap délután 2 órakor folytatják az árverést. A mai árverésen 646 korona 10 fillér folyt be és a két termet annyira kifirítették, hogy mindössze egy íróasztal maradt benne a fényképes fali polcokon kívül.

Az árverés azonban nem jelenti azt, hogy a jővő és régóta fennálló műterem végképen megszűnne. Schwartzék az árverés befejezése után újonnan berendezik a műtermet és már a jövő hét elején meg akarják nyitni.

SPORT.

+ Torna az AAK-ban. Az Aradi Athletikai Klub ezúton is tudatja tagjaival, hogy Neidenbach Ödön tanár vezetésével a hó 17-én, azaz pénteken d. u. 6 órakor megkezdí téli torna gyakorlatait a Ferenc-téri polgári fiúiskola tornatermében. A torna órák tagok részére minden kedd és pénteken 6—8 ig, a növendékek részére pedig minden szombaton 6—8-ig lesznek megtartva. Ruhák elhelyezéséről a klub gondoskodott, a torna órák látogatására a jelentkezés a tornateremben történik.

+ AAK—ATK bajnoki mérkőzése. Hogy a vasárnapi bajnoki küzdelem milyen jelentőségű sport esemény lesz, azt a legutóbbi intézkedésével a magyar labdarúgó szövetség is elismerte, s kifejezésre juttatta ezt a meggyőződését akkor, amikor a mérkőzés vezetésére hozánk legelső football bíróját Herzog Edét, a magyar testgyakorlók köre tagját delegálta a játék bírójává. Herzog Ede bíraskodása eseménye lesz az aradi sportéletnek. Látni fog Arad sportközönsége a játékból kiemelkedni egy oly bírót, akit a külföld nem egy reprezentatív mérkőzés vezetésére hívott meg kiváló szaktudása és pártatlansága miatt, aki legutóbb is Bécs és Berlin válogatott csapatának mérkőzését vezette mindkét fél legteljesebb megelégedésére.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor :

Szombat: Kis gróf, oprett. (B. bérlet.)

* Ki legyen az aradi primadonna? (Beküldött.) Csodálkozva olvasom az „Aradi Közlönyben“, hogy Szendrey igazgató ur primadonnát keres Diósy Nusit helyett s hogy legközelebb már Kállai Jolán lép fel Aradon szerződöttes céljából. Csodálkozom mindenekelőtt azon, hogy egy színigazgató, aki olyan istenadta művésznőt mondhat társulata tagjának, mint Diósy, nem kutat minden eszköz és mód után, hogy megtartsa őt társulata keretében. Én Diósy Nusit csak a színpadról ismerem, távol minden színházi irigységtől és intrikától, de annyit mondhatok, hogy az utóbbi két évtized alatt nála nagyobb vonzó ereje nem volt az aradi színháznak. Megjelenése pompás; játéka kecses, eleven; hangja kellemes; jól táncol, kitűnő izléssel öltözködik; s ha idegen ember kerül az aradi színházba, Diósy azon kevesek közé tartozik, akiről minden idegen megállapítja, hogy első tagja lehetne akár melyik fővárosi színháznak. Itt van példának az „Ártatlan Zsuzsi“. Ezt a darabot láttam Budapesten, de minden túlzás nélkül állítom, hogy amit ott Küry Klára elég jól alakított, azt itt Diósy sokkal jobban, valóságos bravúrral játszott meg. Az aradi színházról nem minden tagjáról lehet elmondani, hogy a közönség osztatlan szeretetét bírja, és ezek mégis megmaradhatnak a társulatnál, csak épen Diósy válik meg, aki pedig majdnem egyetlen, igazi vonzó ereje az ideai amugy is tetemesen megdrágult aradi színháznak. Ugyancsak az „Aradi Közlöny“ írja, hogy Kállai Jolán jön el vendégszerepelni. A vendéget megillető minden tisztelettel várjuk a művésznőt, de azt már csak mégsem akarja elhítenni velünk a színház intézősége, hogy Diósy után majd Kállait akceptálja megint az aradi közönség. Szendrey igazgató bizonyára kitűnő üzletember, de úgy tudjuk, hogy van a színháznak egy felettes fóruma is: a színügyi bizottság. Elvárjuk ettől a különben nem nagyon egilis bizottságtól, hogy legalább az ilyen fontos színházi kérdések körül megvédi a közönség érdekeit. (s7).

* A Kölcsey-egyesület első felolvasása holnap, szombaton délután 5 órakor lesz a városházán. A tárgysorozat a következő: 1. Forrongó lelkek. Elmondja Krenner Miklós dr. 2. Versek. Irta és felolvassa Csécsy Imréné. 4. Társadalmi világnézetek. Irta és felolvassa Keszler Károly. A Kölcsey-egyesület könyvtára ma zárva van.

* Aradi hegedűművész külföldi sikere. Érdekes vállalkozásról adnak hírt a berlini lapok. A német főváros kényes izlésű közönsége előtt legközelebb három fiatal magyar zeneművész fog önálló hangverseny keretében bemutatkozni. A magyar trio vezetője aradi fiú, Telmányi Emil, ki csak két évvel ezelőtt tette le az érettségét az aradi főgimnáziumban. Telmányi gimnáziumi tanulmányaival egyidőben végzte az Országos Zeneakadémiát is, hol Hubay Jenő legtehetségesebb tanítványai közé tartozott. A fiatal hegedűvirtuóz Csuka Béla gondokaművésszel és Zsigmond Gábor zongoraművésszel társulva kamarazenei társaságot szervezett. A három fiatal művész Magyar trio néven hat önálló kamaraszertén fog játszani a német főváros közönsége előtt, hogy azután köruttra kelve, a többi zenei metropolisokat is felkeressék. Első együttes produkciójuk november végén lesz. Telmányi Emil egyébként már bemutatkozott a berlini közönségnek az ottani

első filharmoniai hangversenyen, páratlan nagy sikerrel, melyről a napi és szaklapok, köztük a Signale is, a legelőkelőbb német zenei revü, a legnagyobb elragadtatás hangján emlékeznek meg.

* Pályadíjnyertes aradi tanulók. Az aradi Képző és Iparművészeti Társulat által, az aradi középiskolák tanulói részére rendezett rajzversenyre beérkezett és a Liceumban kiállított munkálatokat ma délután bírálta felül a rendező társulat kebeléből kiküldött zsűri Petrovics Arzén műszaki tanácsos elnöklésével tartott ülésében. A bíráló bizottság tagjai közül megjelentek: Stengl Andor, Tabakovits Emil, Szántay Lajos, Mattusik Márton, Balla Frigyes, Polgári Miklós, Pataki Sándor, Ufferbach Jenő, Sima Dezső. A díjakat titkos szavazás útján ítélte oda a bizottság és a következőket találta jutalomra méltóknak: I. díjat nyert (5 darab arany) „A haza minden előtt“ jelíggel ellátott olajfestmény (Öreg asszony a bölcső mellett). A jelígs levél felbontása után kitűnt, hogy készítője: Steingenberg Ferenc VII. osztályos reáliskolai tanuló. A II. díjat (4 darab arany) „Tórekvés“ jelíggel, „Esti hangulat“ című akvarell kapta. Festette Weinzierl Aurél VII. osztályú gimnáziumi tanuló. A III. díjat (3 darab arany) „Hátha“ jelíggel, „Parkrészlet lámpással“ című akvarell tüntette ki a bizottság. Festette Dömötör Margit VIII. osztályú reáliskolai tanuló. A IV. díjat (2 arany) „Az aradi vár alatt“ jelíggel, „Vesztőhelyi részlet“ című olajfestménynek ítélte a zsűri. Készítette Somogyi Lajos VIII. osztályú reáliskolai tanuló. Az V. díjat (egy arany) a „Deligentia“ jelíggel szénrel rajzolt „Tanulmány főért“ Karbiar Lajos VIII. osztályú reáliskolai tanuló, végül a VI. díjat (egy arany) a „Jokahama“ jelíggel „Marosi táj“ olajfestményért Medveczky Margit VI. osztályú felső leányiskolai tanuló kapta. A díjakat vasárnap délelőtt tizenegy órakor osztja ki a társulat nevében Barsy Aurél pénztáros. Szavazatot kaptak még: Stella, Napoleon, Nézni könnyű, látni nehéz, Szerencse fel, Haladjunk, Studiosus, Én még kicsi vagyok többet nem nyújthatok, Hervad már ligetünk, Jáciat jelíggel művek. Díszeteket nyertek: Mariska, Havasi gyopár, Huzd meg, Kló, Előre, Tantalus és Jakab jelíggel munkák.

* A tanítóképző Liszt-ünnepélye. Az aradi állami tanítóképző intézet „Eötvös József báró“ önképzőköre és ifjúsági segélyző-egyesülete javára november hó 18-án, szombaton délután 5 órakor Wlassák Vilma, a Nemzeti Színház színművésznője közreműködésével a „Fehér Kereszt“ nagytermében Liszt Ferenc születésének századik évfordulója alkalmából Liszt műveiből hangversenyt rendez. Belépő díj: Ülőhely 5, 3 és 2 korona. Állóhely 1 korona, diák-jegy 60 fillér. Az ünnepély műsora a következő: 1. „Ora pro nobis.“ Harmóniumon és violán előadják Szlovik Artur és Zoltai M. 2. Rajna bordal. (Férfikar.) Éneklí az állami tanítóképző intézet 60 tagu énekkara. 3. Wagner R.: „A csendes tűzhelynél.“ Dal a „Mesterdalmokok“ című dalműből. Zongorára átirta Liszt Ferenc. Előadják Szántó Manó és Zoltai M. 4. Vörösmarty ódája Liszt Ferenchez. Szavalja Németh Lajos. 5. A magyarok istene. (Petőfi költeménye.) Zongora- és férfikar kísérettel éneklí Hanel Ferenc. A zongoraszólamot Dávid Sándor játssa. 6. Rhapsodie hongroise. (A hegedűszólam Joachim-tól.) Hegedűn és zongorán előadják Zoltai M. és Zoltainé Dávid Méta. 7. Es rauschen die Winde. A három cigány. Loreley. Éneklí Wlassák Vilma, zongorán kíséri Zoltainé Dávid M. 8. Rákóczy induló. Zongorán előadják Zoltainé Dávid M. és Zoltai M. 9. Gaudeamus igitur. (Vegyeskar.) Zongora- és vonós-zenei kísérettel éneklí a „Városi Zenede“, az állami gyakorló elemi iskola és az állami tanítóképző növendékei. A zongoraszólamokat Ferenczy István és Klank Lajos játssák.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Zsilinszky-fiuk ügye a budapesti törvényszék előtt. Budapestról jelentik: Holnap küldi le a Kuria a Zsilinszky fiuk bűnügyében hozott ítéletet és az ügy iratait a budapesti büntető törvényszékhez további eljárás céljából. Valószínű, hogy a törvényszék meghallgatva az ügyészség indítványát, intézkedni fog, hogy Zsilinszky Endre dr.-t és Gabort vizsgálati fogságba helyezze. Az egyik vádlott Zsilinszky Endre dr., hír szerint nem várja be, míg a letartóztatási parancsot kibocsátják ellene, hanem valószínűleg már holnap önként fog jelentkezni az ügyészségen. Zsilinszky Gábor, aki jelenleg a 21-ik tüzérezred önkéntese, katonai fegyelem alatt áll s parancsnoksága állítja elő a kitűzendő főtárgyalásra, amelyet valószínűleg december második felében tartanak meg.

§ Helyszíni szemle a Löwinger-féle zálogházban. Temesvárról jelentik: November 20-án tárgyalja a temesvári törvényszék Löwinger zálogos rablógyilkosságának, Balázs Istvánnak bűnügyét. Virág Béla dr. törvényszéki elnök ma helyszíni szemlét tartott a Löwinger-féle zálogházban, melyen a törvényszéki elnökön kívül Probszt János törvényszéki jegyző, Boross Dezső dr., a királyi ügyészség vezetője, Láng Béla dr. ügyvéd, Mikes Gábor rendőrkapitány és Plank rendőrbiztos vett részt. Mikes Gábor rendőrkapitány megmutatta a bizottságnak a rendőri vizsgálat által megállapított helyiségét, hol a gyilkosság történt, hogy az esküdtzéki főtárgyalás vezetője és intézői a helyi viszonyokról meggyőződést szerezzenek. Itt említjük meg, hogy Balázs István bűnügyében Fehér Antal vizsgálóbíró holnap délelőtt fél tizenegy órára tűzte ki a *fegyverszakértői szemlét*, melyre Willburg báró századost, a császári és királyi hadapródiskola fegyvertanárát és Lázits Dusán fegyverművest hívta meg szakértőként. A szakértők a gyilkos által használt forgópisztoly lövőképességét és hordképességét fogják megállapítani.

§ Betörés a világsi vasuti pénztárba. Lakatos László 24 éves lókupec ez év. augusztus 6-án éjjel behatolt az Arad-Csanádi vasutak világsi állomásának pénztárhelyiségébe, s onnan 7 korona 40 fillér értékű távirati úrlapokat, továbbá 2 korona készpénzt elvitt. A nem valami busás zsákmánnyal épen távozni akart, mikor a zajra belépett Menschel Jenő vasuti alkalmazott. Lakatos botját ráemelte Menschelre, de ennek kiáltozására ekkorára már többen a szobába siettek s a cigányt lefogták. Lakatos Lászlót a vasuti alkalmazottak reggelig fogva tartották s akkor a legközelebbi vonattal egy leőlmozott teherkocsiban beszállították az aradi ügyészség fogházába. Az ügyészség a lefolytatott vizsgálat alapján, mivel Lakatos Menschel ellen botot emelt, rablás büntetével vádolta s így az ügy az esküdtzések elé került. A tárgyaláson nem igazolódott be az, hogy Lakatos tetteinél erőszakot is alkalmazott volna, így az ügyész a rablás miatti vádat eljuttatta s csupán lopás miatt kérte Lakatos megbüntetését. Az esküdttek Lakatosot lopás büntetésében bűnösnek mondották ki s a törvényszék, mint visszaeső bűncsejtőt 6 havi börtönre ítélte. A bíróság a büntetésbe a három havi vizsgálati fogságot betudta.

§ Háromnegyedmillió váltóper. Szabadkáról jelentik: A szabadkai törvényszékhez szokatlanul nagyszegű, háromnegyed millió koronáról szóló váltókeresetet nyújtottak be a napokban. A esőbejutott Bácskai Hitelbank igazgatósági tagjai ellen indította a váltóper a Szabadkai Népbank. A Bácskai Hitelbank tartozásainak kifizetését a bukás után a Szabadkai Takarékpénztár és népbank vállalta magára. — A megbukott pénzügyi igazgató s i tagjai a kifizetendő összegeket 17 darab, összesen 700 000 koronáról szóló, különben kitöltetlen váltóval szavatolták. — A népbank, amely a Bácskai Hitelbank összes

* A Kis gróf. Rógóta nem aratott operett oly sikert Aradon, mint a tegnap bemutatott Kis gróf, amelynek mai második előadását is zsufolt nézőtér nézte végig. Az operett iránt oly nagy érdeklődés nyilvánul, hogy előrelátólag még nagyon sok házat fog a Kis gróf kitűnő előadása vonzani. A ma esti előadás szintén a tegnapi siker jegyében folyt le és a közönség megtapsolta a színészek kitűnő alakításait. Az operett szombat esti harmadik előadásán ugyancsak Diósy, Nógrády, Benkőné, Huszár, Győző és Várnay játszó a főszerepeket.

* A filharmonikus hangverseny. Saint-Saens a nagybíró francia komponista az Aradi Filharmonia Egyesülethez a vasárnapi szimfonikus első bérleti hangverseny alkalmából meleg hangu levelet intézett, melyben érdekes adatokat közöl előadásra kerülő Algériai suitejéről. Az ősz mester 1873-ban egészségi okokból ment Algirba s ottani hangulatai és az arab módiák alapján írta meg e kiváló alkotását, melyet hazatérte után a párisi Colonne-hangversenyeken rögtön a legnagyobb tetszéssel muattak be. A vasárnapi hangversenyen még Beethoven, Berlioz és Liszt egy egy jeles alkotása lesz műsoron. A vasárnapi filharmoniai hangverseny főpróbája d. e. 11 órakor lesz, melyen a tanuló ifjuság 20 fillér belépő ellenében beléphet. Maga a hangverseny vasárnap d. u. 5 órakor lesz a Fehér Keresztben Zellner Sándor karmester vezetésével. Jegyek Scherhag és fia üzletében (Andrássy tér 14)

* Vasárnapi előadások. Délután és este is operettet játszanak a színházban. A vasárnap délutáni közönségnek ezuttal először mutatják be az Artalan Zsuzsika operettet, amelynek eddigi előadásai teit házakat vonzottak mindenkör. Vasárnap délután is hihetőleg zsufolt nézőtér tagja végignézni ezt a kedves zenéjű operettet. Este a tegnap nagy sikerrel bemutatott Kis gróf operettet játszó negyedszer.

* Az olasz-török háború fejleményei egyre izgalmasabb és véresebb eseményeket produkálnak s különösen nagy meglepetést keltenek azok a hírek, amelyek az olaszok vereségéről számolnak be. Bár nekünk, magyaroknak szövetségünk az olasz, azért a törökök győzelmének mégis örvendünk, mert Tripolisz annektálása az utolsó évtized legigazságtalanabb hőbortja az imperializmusnak. Csodálkozást kelt azért s szinte hihetetlenül is hangzik a fejlett s képzett olasz hadsereg leverése. Hiszen az olasz hadsereg a legerősebb hadseregek közé tartozott eddig. Olaszország a katonáinak ki képzésére évente istentudja hány milliót fordított s ime mintha felsőbb akarat intézkedése lenne a tripoliszi kudarc. Az olasz csapatok ügyességéről és képzettségéről különben meggyőződhetünk azokból az eredeti főlvételekből, amelyek az Itália-filmgyár készítette a Tripoliszba vonuló csapatokról s amelyeket az aradi Apolló-színház szombati műsorán bemutat. Az Apolló színházban bemutatásra kerülő főlvételek sok érdekes látványosságban részesítik a nézőt. A szombati műsoron szerepel még többek között Mona Liza ellopása (humoros) és egy Napoleon-korabeli gyönyörű dráma. 177

* Cigányvér. (Asta Nielsen bemutató.) Az Uránia színház pénteki bemutatója a Cigányvér, szenzációs sikert aratott. Zsufolt nézőtér gyönyörködött a mesteri kompozíciójú drámában, mely Asta Niensennek a páradan dán tragikának legfenomenálisabb szerepét juttatta. A nagy művész eszményi szép a telivér cigányleány szerepében, mikor szerelmes ölelésben egyesül Norff báróval. Annyi csábító erotika van játékában, amilyent egyetlen művész játékában sem láttunk. Aztán mikor előkelő hölgy lesz a rongyos cigányleányból, arisztokratikus eleganciája őszinte csodálatra ragad mindenkit, aki tud gyönyörködni a legsztélikusabb szépségben. Van valami különleges ebben a darabban, valami olyan ekszcentrikus, ami sajátos levegőt ad az egész drámának. Hatásában folyton fokozódik a cselekmény és az érdeklődés pillanatra sem csappan meg. Az Uránia színház közönsége abszolút elismerésben részesíti a nagyszerű darabot, mely a Nordia film társaságnak legsikerültebb filmje. A közönség helyesen cselekszik, ha minden előadás idejekorán foglalja el helyét, különben nem tud helyhez jutni. 175

tartozásait kifizette, állítólag azért, hogy két időközben meghalt igazgatósági tag örökösei ki ne buj hassanak a kötelezettség alól, felszólította a váltók aláíróit, hogy egyenlítsék ki a tartozásaikat. Minthogy ezek fizetni nem akartak, a népbank megváltotta a váltókat és beperelte. A keresetet Janiga János dr. országgyűlési képviselő, a szabadkai takarékpénztár és népbank ügyésze adta be. — A váltókereset szerint pontosan 749 987 korona és 30 fillér váltótőkéket, 6%-os kamatokat, egyharmad százalék váltódíjat, a bank ügyészenek 10 839.50 korona ügyvédi költséget és nem kevesebb, mint 8000 korona ítéleti illetéket kell fizetni a 17 váltó aláírójának, akik tehát alaposan megfizetik azt az élvezetet, hogy igazgatósági tagjai voltak a Bácskai Hitelbanknak.

§ A váltóhamisító igazgató. Szabó György, a váltóhamisító iskolaigazgató bűnügye a befejezéshez közeledik. Tudvalevőleg az ügyet már egyszer főtárgyalásra tűzték ki, de ekkor a törvényszék elrendelte a vádlott elmebeli állapotának megvizsgálását. A megfigyelés után az orvosszakértők véleményükben teljesen ép elméjűnek mondották ki Szabót s így az ügy december 5-én újra tárgyalásra kerül.

Döntő ostrom

Tripolisz ellen.

— A török-olasz háború és Anglia. —

Távirati tudósítás.

A tripoliszi harcokról nem érkeznek pontos hírek ami arra vall, hogy a beállott esős időszak egyaránt megnehezítette az olaszok és a törökök hadi mozdulatait. A török arab hadak helyzete azért jóval kedvezőbb és római hírek is beismerik, hogy a törökök döntő rohamra mehetnek az annektált Tripolisz ellen.

A fontosabb távirati értesülések az alábbiak:

Róma, november 10. A törökök és az arabok megtették minden előkészületet, hogy döntő ostromot intézzenek a tripoliszi olasz helyőrség ellen. Az olaszok most arra szorítkoznak, hogy hadállásukat megerősítsék.

Konstantinápoly, november 10. Sedvan bég képviselő, aki tegnap érkezett meg Bengáziból, ezt jelentette: A mikor tizenkét nappal ezelőtt Bengáziból elutaztam, az olaszok a várost és a kikötőt megszállva tartották, de a törökök és az arabok minden kísérletüket, hogy az ország belsejébe előrenyomuljanak, véresen visszaverték s az olaszok ennélfogva csak arra szorítkoztak, hogy a várost modern erősítésekkel ellássák. Másrészt a törököket és az arabokat nagyon hátráltatja az ellenség jobb tűzerege s ennélfogva jóllehet körülzárták a várost, mégsem tehetnek semmit sem. A törökök eddig öt golyószórót vettek el az olaszoktól, akik azonban a tenger felől folytonosan új csapatokat, hadiszert és eleséget kapnak. A képviselő végül azt a meggyőződését fejezte ki, hogy az olaszok sohasem lesznek képesek az ország belsejébe előrenyomulni.

London, november 10. Anglia tegnap erősen foglalkozott a tripoliszi helyzettel. Mindezekelőtt az alsóházban volt szó róla s Dillon interpellált, vajon hozzájárult-e a kormány Franciaország és Olaszország megállapodásához, amely szerint Olaszország szabadkezet kapott Tripoliszban s ennek ellenében Olaszország barátságos magatartást tanúsít Franciaország marokkói tervei iránt. Megkérdezte továbbá, vajon a kormány elismerte-e az annexiót Sir Edvard Grey államtitkár kijelentette, hogy az olasz-francia egyezményben nincs része s Anglia az annexióhoz nem járult hozzá. A lordmajor banketten Asquith nyilatkozott s kijelentette, hogy az angol kormány készséggel közvetít a két hadviselő fél között, hogy a harcnak vége legyen. Az eredmény azonban csak a hatalmak közös eljárásával érhető el. Keresni kell azt az alapot, amelyet mind a két fél elfogadhat s Anglia a béke helyreállítására fel fogja használni a legelső kedvező alkalmat.

HIREK.

Megszökött Potocki gróf gyilkosa

— Százezer koronás gyűjtés a szöktetésre. —

Távirati tudósítás.

Stanislaw, október 10.

Annak idején nagy szenzációt keltett az a merénylet, amelyet Potocki gróf galíciai helytartó ellen követett el Szicienszki nevű rutén diák. A politikai gyilkosságnál is nagyobb szenzációt okozhat az a hír, hogy a gyilkos merénylő megszökött a szigorú őrizet alól.

Szicienszky Mirosláv volt ukrainai egyetemi hallgató ugyanis a múlt éjjel megszökött a fogházból. Amint még emlékezetes, a törvényszék Szicienszkyt kétélhalálra ítélte, de az uralkodó kegyelme ezt az ítéletet husz évi börtönre változtatta át. Szicienszky rabruháját megtalálták cellájában, de más nyoma nincs a szökevénynek. A szökevény személyleírását mindenfelé megtáviratozták.

Annyi bizonyos, hogy Szicienszki a múlt éj folyamán szökött meg, de a szökés óráját nem tudják határozottan megállapítani. A cella ajtaja ma reggel még be volt zárva és a cella maga szabályszerűen meg volt világítva. A börtönőr, aki az éjjeli szolgálatot teljesítette, azt mondja, hogy az éj folyamán az ablaklyukon át többször benézett a cellába, de semmi gyanúsat sem látott. Szicienszky a cellát megosztotta egy másik fogolylyal, aki azonban megtagad minden felvilágosítást Szicienszky szökéséről; azt mondja, hogy egész éjjel mélyen aludt a ennél fogva semmit sem vett észre, a miből Szicienszki szökését következtethette volna.

A börtönépület szomszédságában lakó emberek ma reggel láttak egy autóbilit, amely a börtönépület környékéről rendkívül gyorsan haladt az országot felé. A börtönigazgatóság azt hiszi, hogy Szicienszki az autóbiliton Magyarországra szökött.

A lengyel lapok azt írják, hogy a börtönépület személyzete majdnem kizárólagosan rutén. Ma valamennyi börtönőr ellen megindították a vizsgálatot. Szicienszki már tavaly is szökést kísérelt meg. A lengyel lapok ma reggel azt állítják, hogy a ruténok százezer korona alapot gyűjtöttek Szicienszki megszedésére. Az is érdekes, hogy a szökevény anyja és testvére a börtönépülettel szomszédos házában laknak.

— Uj bárói család. A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, Turkovics Péter Károly és Turkovics Milán kutjevói nagybirtokosoknak, valamint törvényes utódaiknak, a közügyek és közgazdaság terén kifejtett kiváló tevékenységük elismeréséül a magyar bárói méltóságot adományozta Kutjevói előnévvel.

— Rosenberg Lipót emléke. Azon a gyászos napon, amelyen a rácok betörték Aradra, amikor polgáraink vére áztatta az utcák porát, 1849. február 8-án egy szerb golyója által letérítve, vértanu halált halt Rosenberg Károly az izr. hitközség akkori jegyzője, aki 30 éven át szolgált hitközségét. A hitközség halottja iránti elismerő tiszteletének az által adott kifejezést, hogy végtisztességén, hivatala jelvényeit átadta fiának Rosenberg Lipótának, reá bízva nagyfőntességi hivatalát az akkor alig 18 éves ifjura. Rosenberg Lipót még abban az időben, amikor a magyar izr. hitközségek helytartósági rendeletekkel kormányozták, kidolgozta és megszerkesztette a hitközség a Coevra Kadisa alapszabályait, melyek évtizedeken át mintául szolgáltak az összes hazai hitközségeknek. Nagy és elévülhetetlen érdemeket szerzett Ro-

senberg Lipót az izr. iskolaügy körül. Nemcsak a leányiskolának felállításában, de az árvaháznak alapításában is közreműködött. Negyedszázados szolgálata alkalmával a király a tanügy és jótékonyág terén tett jeles szolgálataiért a koronás arany érdemkeresztrel tüntette ki. Hitközsége ismételtlen kifejezést adott az ő munkássága iránt való hálájának, így 1899-ben is, amikor ötven esztendőse főjegyzői jubileumát ünnepelte. 1907. október 28-án vált meg a főjegyzői állástól, mely állásban 60 évig működött. 1908. december 18-án születése napján 78 éves korában hunyt el. Hitközsége elismerése jeléül gyönyörű emlékoszlopot állíttatott sírján, melyet vasárnap délelőtt 11 órakor fog nek ünnepélyesen felavatni. Az emlékoszlopon ez a felírás van:

„Itt nyugszik Rosenberg Lipót, az aradi zsidó hitközségnek és jótékonyalmu egyesületének hat évtizeden keresztül fáradhatlan buzgalma, kiváló érdeme volt főjegyzője. Elhunyt a köznek és családjának szeretettel szentelt áldásos élete 78 ik évében 1908. december 18-án. Béke vele!”

— Tetténert betörő. Ma hajnalban fél négy óra körül ki akarta nyitni Mandl Ignác aradi papkereskedő Hunyadi-utcában lévő üzletének ajtaját, meglepetéssel látta azonban, hogy a helyiség ajtaja tárva-nyitva van és bent valaki esomagokba rakott és vásárra előkészített áruk között kotorászik. A kereskedő lármájára rendőr érkezett, aki aztán többemagával az utcán járók közül, behatolt az üzletbe és ott egy hatalmas termetű fiatalembert talált. Nehezen sikerült őt letartóztatni és a bűnügyi osztályra bezállítani. Ma délelőtt azonban megtört a betörő ellenállása, amikor megmozgása után egy cigareta tárcát és egy pénztárcát találtak nála és eme bűnjelekről Grein Nándor főkapitány megállapította, hogy azok a november hó 5-én elkövetett vasuti dohánytőzsdéi betörésből erednek. Erre a fiatalember elmondotta, hogy Szabó Imrénének hívják, Hódmezővásárhelyre való és körülbelül összesen négy esztendőig ült már tegyházat különféle büntettek miatt. November 4-én jött Aradra, 5-én feltörte a vasuti dohánytőzsdét, tegnapig az onnan ellopott pénzből élt és az éjszaka két helyen kísérelt meg betörést. Éjféljében Daimel Lajos főszekereskedő üzletének ajtaját próbálta kinyitni álkulccsal, de nem sikerült. Onnan ment Mandl üzlete elé, hogy az eléggé forgalmas utcában az alkalmas pillanatot kivárja a betörés elkövetésére. Már este kiszemelte ezt az üzletet, mert látta, hogy Mandl és alkalmazottai árut esomagolnak és vásárra készülődnek. Reggel fél négy óra körül elcsendesedett minden forgalom és ekkor álkulccsal sikerült az üzlet ajtaját kinyitnia. Állítólag még Igaz Sándor ékszerész Szabadság-téri raktárának ajtaján is próbálkozott, de a bérkocsisok elzavarták. A rendőrség erről a kísérletről nem tud. Szabónál 13 álkulcsot és több primitív betörőszerszámot találtak. Letartóztatták.

— A kínai császár menekülése. Londonból jelentik: Pekingi hírek szerint Pu-Ji a fiatal kínai császár anyjának oltalma alatt tegnap reggel a fővárosból elmenekült. Azt hiszik, hogy a császárt Mandzsúországba vitték. Két szállítógőzös japán katonákkal Jokohámából elindult északi Kína felé. — Nanking elestével megnyílt a fölkelőknek az ut Tiencsin felé. A fölkelők proklamációt adtak ki, amelyben tudatják, hogy még ma el fogják foglalni Tiencsint. A tiencsini francia konzul rá akarta bírni az alkirályt, hogy palotáját hagyja el, de az alkirály kijelentette, hogy helyét nem hagyja el. Nagyon véres harcot várnak.

— A városi tűzifa szállítása. A város gazdasági széke a napokban tartott ülésén foglalkozott a tűzifa szállítására beérkezett ajánlattal, úgy találta, hogy az ajánlatok között legmegfelelőbb a Weininger Zsigmond aradi fatereskedő, s az ő ajánlatát fogadták el.

— Halálozások. Dezsőfi Mihály fogházfelügyelő felesége ma délelőtt hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése holnap délután lesz.

Multos Adolfnak, az aradi különlegességi főszede tulajdonosának neje, született Schwartz Fanny 52 éves korában meghalt. Halálát nagy család gyászolja. — Özvegy dr. Patruhány Gergelyné, született szamosújvárnémethi Dániel Teréz urnő 75 éves korában Budapesten meghalt. Halála a Dániel és Bogdánffy aradmegyei családokat is gyászba borította.

— Nem mese kell, hanem kenyér. Gaál Mózes, a jeles író országos körútra indult a kultuszminiszter megbízásából, hogy a nagyobb városokban pedagógiai előadásokat tartson a szülők, a gyermekek és a tanítók részére is. Nagyváradot is megskarta látogatni a mesemondó, de ez a látogatás ezuttal elmarad. Elmarad pedig azért, mert a megélhetésért való nagy csatában keserves részvevő nagyváradit tanítók felérték Gaál Mózeset, hogy ne fáradjon. Értesítették, hogy a drágaság és a megpróbáltatás e nehéz napjaiban a magyar tanítóság nem mesét, hanem kenyeret kér legfőbb gazdájától, a minisztertől.

— A titokzatos öngyilkos színész. Megírtuk, hogy Argyelán Ilonka budapesti színésznővéndék esültörtökre virradó éjjel a Sándor-utca 25. számú ház második emeletéről az udvar kövezetére zuhant. A súlyosan sebesült leány, aki most a Rókusban fekszik, először azt mondta, hogy véletlenség áldozata, de később titokzatos oku öngyilkos kísérletet ismert be. A beavatottak szerint Argyelán Ilonka egy gazdag belvárosi kávéfiába volt szerelmes, aki néhány hónappal ezelőtt a Sándor-utca 25. számú ház első emeletén özvegy Hahn Józsefnél bérelt a kis leának lakást. A fiatal ember az utóbbi hetekben ugylátszik, meguata már a kis színésznővéndéket. Szakitani akart vele. Veszekedtek. Verekedtek. A szomszédok gyakran áthalották a vékony falon:

— Arnold ne üssön! Nem igaz! En nem csaltam meg magát soha!

Esültörtökön éjjel újra megismétlődött ez a jelenet. Valami levél fölött kaptak össze, amit a leány kivett a férfi zsebéből. Egy orfeumi énekesnő írta Arnoldnak, amiből Argyelán Ilonka megtudta, hogy Arnold már mást szeret és hogy őt a faképnél akarja hagyni. A leány öngyilkossággal fenyegetődzött és amikor barátja kinevette, fölszakította az ajtót és úgy, ahogy volt, egy szál ingben kifutott a folyosóra. A szerencsétlen kis színésznővéndék fölszaladt a második emeletre és a korlátan át levette magát az udvarra.

Kórházi ágya körül ma már egész virág-erdő illatozik. Barátja ugyanis, akinek egy titokzatos kívánsága miatt akart öngyilkosságot elkövetni, tegnap délután és ma délelőtt többször is meglátogatta. A sok virágot is ő hozta és megígérte, hogy mihamlabb fölépül, elküldi ismét a Rivierára üdülni. A rendőrség a leányt tegnapi nyilatkozatai dolgában még nem hallgatta ki.

— A vak ember váltói. Szabadkáról jelentik: A szabadkai kir. ügyészség most vádiratot adott egy ismert nevű, vagyonos bácskai földbirtokos ellen, akit a hivatalos írás csalás büntetvével vádol. A gazdag földbirtokosnak váltói voltak elhelyezve különböző szabadkai és megyebeli bankoknál. A váltókon rendszerint nem ő maga szerepelt elfogadóként, hanem ő csak a zsrírás volt. Mikora váltók lejártak, a földbirtokos vaksági kifogást emelt. Arra hivatkozott, hogy elvesztette a látóképeségét, már pedig a vak ember váltóálírása csak akkor érvényes, ha közjegyző ad róla tanusítványt. A bankok ez alapon sorra el is vesztették a megindított váltópereket. A károsult pénzügyezetek erre büntetőfeljelentést tettek a földbirtokos ellen. Hosszu nyomozás következett. Ennek során lefoglalták a szemé világát elvesztő földbirtokos üzleti könyveit, ezekből megállapították, hogy a váltók összegét legtöbb ízben ő kapta meg. A nyomozás adatai alapján a szabadkai ügyészség most vádiratot adott be a vakságát kamatoztatni akaró földbirtokos ellen.

— Rablás az országúton. Lippáról jelentik: Dávid Mihály lippai lakost tegnap délután Solyosán György lippai földműves megátmadta, a földre teperte és elrabolta tőle egy bőrcsakóban lévő százötven korona készpénzt. Miután a jelek arra mutatnak, hogy Solyosán Temesvár felé szökött, megkeresték a temesvári rendőrséget, hogy a nyomozást Temesvár város területén is indítsa meg.

— A Vass-szálloda eladása. Mai számunkban megírtuk, hogy a Deák Ferenc utcai Vass szállodát Kemény Mór aradi vállalkozó megvásárolta. Övegy Vass Mátyásné, a szálloda tulajdonosnője most annak a kijelentésére kéri föl, hogy a szállodát a mai napig nem adta el.

— A rendőrtiszt tréfája. Szegedről jelentik: Az egyik szegedi téren szerdán hajnalban egy viaszos vászon esőköpenyegét talált egy rendőr. Nyomban a városházára vitte a leletet és jelentést tett róla. Nem tudni, hátha büntény van a talált köpeny mögött. Amikor átvizsgálták a vászon köpenyt, annak balseből egy cédula pottyant ki. A cédulán kuszált írással ez a három szó: Ne keressetek! Meghaltam! — A referens rendőrtisztviselő megindította nyomban a nyomozást és a két legügyesebb detektívet választotta ki, akikre nagy titokban rábizta annak kiderítését, hogy hova lett a kabát gazdája? hol halt meg? talán amerikai párbajt vívott és örökre elűnt? — A nyomozás kiderítette, hogy ez esetben felültették a rendőrséget. A köpenyt valaki elveszítette, talán bérkocsiról ejthették le, de a cédulát idegen kéz helyezte a zs. bbe. A detektívek ezt is hamarosan megfejtették. Egy hajnalban hazatérő vig társaság egyik tagjának támadt az az ötlete, hogy az utcán hoverő köpenybe a cédulát elhelyezze.

— Megtréfáljunk egy kicsit a rendőrséget! — mondotta a vig társaság tréfás tagja. — Hadd kusszon a köpeny „öngyilkos” gazdája után!

A detektívek megtudták a tréfás kedvű ur nevét, de elárulni nem akarják, mert a rendőrséghez közeli ember követte el a csínyt pitiyókos állapotában. Az pedig mégis furcsa lenne, hogy a rendőrség indíton eljárást egyik tisztviselője ellen a hatóság félrevezetéséért.

— Öngyilkos hajóskapitány. Orsováról jelentik: Hajnali négy órakor Herzog Artur hajóskapitány felesége a Dunába vetette magát és belefulladt. A szerencsétlen asszony hozzátartozói, mikor eltűnését észrevették, azonnal öngyilkosságot sejtettek, mert Herzogné többször próbálta már eldobni az életét, de mindig megakadályozták az öngyilkosságban. Gyógyíthatatlan betegsége miatt akart mindenáron a halál megnyasszonyává lenni. Terve most sikerült is. Mire keresni kezdték, holttestét már annyira elsodorta a Duna, hogy szorgos keresés után sem tudták megtalálni. Az öngyilkos asszony férjét, aki éppen Mohácsoson tartózkodott, táviratban értesítették a szomorú eseményről.

— Szamosi Elza operánk nagynevű művésznője elragadtatással beszél a dr. Biró-féle Havasi gyopár krém kitűnő hatásáról. E csodás hatású arczépítő még Amerikai hódító utján is állandóan vele volt. 5093

— Deutsch Sándor okl. táncitanító 1911. évi november hó 15-én kezdi meg második táncanfolyamát az Ipartestület dísztermében, melyre beiratkozni már most lehet a táncintézetben, vagy Bercsényi M.-u. 18. sz. alatti lakásán. — Külön délutáni ifjusági diák kolon. 5287

— Perzsaszőnyeg raktáram Weitzer János-utcában, leányiskola épületében — a főpostával szemben — megnyitottam. Tisztelettel: Schwarz Zsigmond. 4867

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért (Videkre 2 korona 40 f. ért) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpel Izsó kölcsönző-intézete helyben és vidékre is. E cég vásárol egész könyvtárakat. 4871

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére — házilag — a likőraroma 1 üveg 60 fillér Voitek és Weisznál. 4510

TARKASÁGOK.

(Az agglegénység oka.) A kávéházi asztalnál természetesen, a sok mindenféle téma között szó került a házasságról is. Egy fehéredő hajú hivatalnok a leghatározottabban jelentette ki:

— Én soha se fogok megnősülni.

Az asztalnál ülők közül megjegyezték:

— Ez érthetetlen. Hiszen ön egész nyugodtan megnősülhetne. Nincsenek anyagi gondjai, szépen el tudná tartani a feleségét.

— És én mégis agglegény maradok — jelentette ki az illető.

— Hát mégis mi az oka annak, hogy nem nősül?

Ravasz mosolyal felelte az agglegény!

— Mert félek az agglegényektől.

(Wekerle felöltöztet.) Az Országos Kaszinóban időzött tegnap este Wekerle Sándor. Távozásban, amikor a ruhatárhoz érkezett, egyik barátja fölsegítette a kabátját. Wekerle megköszönte ezt, majd udvariasan ő is segített a barátjának, amikor az télikabátját fölvette. Észrevette ezt a kedves jelenetet Förster Aurél és mindjárt kész volt a helyzet megállapításával:

— Na, kegyelmes uram, — moadta Förster — most már igazán befellegzett a pénzügyminis-terségednek.

Wekerle meglepetten kapta föl a fejét, széles mosoly ült az arcára és megkérdezte:

— Hogy-hogy, Aurél?

— Hát úgy, hogy ezelőtt levetköztetted az embereket, most meg felöltöztetted . . .

Katona Sári.

— Részlet a Kis grófból. —

Tegnap este mutatta be az aradi színtársulat Mártos-Rényi melodikus zenéjű operettjét, a Kis gróft. Az operett legsikerültebb, pattogó ritmusu zeneszáma a Katona Sáriról szóló dal, melyet Diósy Nusi énekel az első felvonásban. Az ügyes énekszám szövegét, melyet Martos Ferenc írt, alább közöljük.

Muzsika harsan, áll a bál,
Suhog a szoknya, szinte száll
Katona Sári csókra kész,
De ojbilekre rá se néz,
Csak uniformisé a tánc.
Baka, huszár, tüzér, finác
A szanitész, a szekerész
Neki mindegy oleszáló.
No ugye Sári, nem lári-fári,
Hogy katonának lenni szép dolog!
Katona Sári, beszélhet bárki,
Egyenruhára szépen mosolyog.
A Sári Sári, lehet akármi
Ledér, azért a Sári jó gyerek,
Mivel a Sári — tudhatja bárki —
Sohasem hűtlen hozzád, hadsereg.

Hogyha jön a szombat este, hej, nem álmos,
Várja már a Gyuri, Misi, Péter, János.
Bálba megy a szobalány,
Sári, Juci, Panni valahány,
Szombat este szobacica szive csupa vaj,
Huzd rá oigány, soh' se bánjad, heje huja-haj!
Átkarol a babám,
Csókkal tapasztja piaci szám.

MULATSÁGOK.

(=) Katalin-bál. A pécskai kereskedelmi egyesület november 25-én a Heller-szálloda helyiségében zárkörü Katalin bált rendez. Belfélti-díj: személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona. Kezdeté este fél 9 órakor. Táncrendezés: Atlasz Zsigmond, Bánya Lajos. Chenohinszky Gyula, Gábor László, Harsányi Lajos, Jesefovits Armin, Karácsonyi Sándor dr.

Krohn János, Kuzman Miklós, Kieselstein Márton, Leipnik Mihály, Novák György, Pavlák Kálmán, Robb Kálmán, Tamascán Szilárd, Weidmann Péter, Wallner György, Zvár József, Zsunkán József.

6913.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Naptár. Tisztelettel felkérjük mindazokat, akik helyben valamint a vidéken a naptárra vonatkozólag a pótlás végett megküldött ívet eddig be nem küldötték, sziveskedjenek azt a naptárnak idejekorán való elkészítése érdekében sürgősen hozzájuk juttatni.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A karácsonyi és újévi munkaszünet felfüggesztéséért. Az idén ugy karácsony első napja, mint újév közvetlenül vasárnapra következik. Erre való tekintettel az Aradi Kereskedők Köre megkérte az aradi Kereskedelmi és Iparkamarát, hogy a december 24. és 31-ére eső vasárnapok munkaszünetének felfüggesztése iránt tegyen felterjesztést. A kamara értesítette a kört, hogy ily értelemben fölirt a kereskedelmi miniszterhez a kérelem pártolására a társkamarakat is felhívta.

— A Drágán-művek és Aradmegye. A kereskedelmi miniszter ma értesítette Aradmegye alispánját, hogy a drágánvölgyi villamosmű három fővonalának az arad-simánd-marosillyei, arad-világos-aprádi, sarkad-gyula-békéscsabai magas feszültségű villamos áram vezetékeknek bejárását november 15-én délelőtt 9 órakor tartják meg és arra Hollós József posta- és táviró műszaki főtanácsost küldötte ki. A bejárás, amely a városháza tanácstermében lesz, azt állapítják meg, hogy milyen óvintézkedésekre van szükség a táviró és telefon vezetékeknek a drágánvölgyi áramvezetékeltől elszigetelése és érintkezések meggátolása céljából. Aradmegyét Boros Iván tb. főjegyző és az államépítészeti hivatal főnöke képviselik a bejáráson.

— Az aradi tenyészbarmfi vásár. November 5-én és 6-án rendezte az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület Aradon, a IX. országos tenyészbarmfi vásárt. A bíráló bizottság ítélete alapján a kiállításon résztvevő tenyésztők közül a következők lettek részint pénzdíjjakkal, részint pedig oklevelekkel kitüntetve: Langsán tyukokért: 1-ső díj Kocsis István Ópécska, Sárga orpingtonokért: 1-ső pénzdíj Bushwald Ottonné Lunka és Varga Istvánné Magyarpécska, 2-ik díj Kórmóczy Illés Arad, és Varga Bálintné Magyarpécska, 3-ik díj Csordás Mátyás Magyarpécska. Oklevél: Fái Károlyné Menyháza. Fshér orpingtonokért: 1-ső díj özv. Rónay Lajosné Simánd, 2-ik díj dr. Kráitz Lajosné Arad, 3-ik díj Kiss Sándorné Magyarpécska. Bronzpulykákért: 1-ső díj Mudin István Székudvar. Oklevél: özv. br. Braunecker Lámorálné Csabacsüd, Borzecky Eida Kiszombor, özv. Rónay Lajosné Alsósimánd, özv. dr. Takácsy Sándorné Tóvisegyháza. Mexikói fehér pulykákért: 1-ső díj Mudin István Székudvar, 2-ik díj ifj. Hotorán István Alsósimánd, 3-ik díj Tóth Salamon Kisujszállás. Oklevél: özv. Hász Sándorné Battonya. Emdeni ludakért: 1-ső díj özv. Hász Sándorné Battonya, 2-ik díj Batta Sándorné Mezőhegyes, 3-ik díj Kuruncs Sándorné Magyarpécska, 4-ik díj Dudás Józsefné Kömpöz pusztá. Oklevél: özv. dr. Takácsy Sándorné Tóvisegyháza. Pékingi kacsákért: 1-ső díj Donáth Andrásné és Varga Istvánné Magyarpécska, 2-ik díj Medgyes János és Csordás Mátyás Magyarpécska, 3-ik díj Kuruncs Sándorné Magyarpécska és Dudás Józsefné Kömpöz pusztá, 4-ik díj Mester Józsefné és Kabát Mátyásné Magyarpécska. Oklevél: dr. Kráitz Lajosné Arad és özv. Gyer-tyánffy Lászlóné Gyér.

Megnyilt az új Angol Enyveshát Vállalat

Andrássy-tér 8. sz. alatt

(Minorita templommal szemben)

5496

hol a legélethűbb mellképek már 2-3 órán belül elkészülnek. **12 darab 60 fillér.** Legkellemesebb ajándék hozzátartozóink részére. **Ujdonság enyveshát levelezőlapekben.** Remek kivitelben 6 drb. I kor. 20 fill. **Fénykép után is felvételek eszközöltenek.**

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— November 10. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀	110.70
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀	90.85
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ , 5 ⁰ / ₁₀	79.—
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₁₀	91.50
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	226.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	153.—
Osztrák járadék papírban	91.50
Osztrák járadék ezüstbe	94.75
Osztrák járadék aranyban	115.25
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀	91.50
1880. évi osztrák államsorsjegy	168.—
Osztrák-magyar bankrészevény	20.—
Magyar hitelbank-részevény	845.50
Osztrák hitelintézeti részevény	652.—
Osztr.-magy.-államvasúti részevény	734.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.19
Német birodalmi márka	117.75
London vista	241.02 ¹ / ₂
Páris vista	95.65
20 márkás arany	23.54

Kőbányai sertéspiac.

— Nov. 10. —

November 9. Magyar előrendű: Fialat nehés (páronkint 320 kilogrammon feletti súlyban) 147—150 fillér. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 156—158 fillér. Közép (páronkint 240—280 kgr.) 162—170 fillérig.

Sertéslelészám: 1911. évi november hó 7. napján volt készlet 26872 drb. — 1911. november hó 8. án felhajtott — drb. — 1911. november 8. án elszállított 153 drb. — 1911. nov. 9. napjára maradt készletben 26710 drb.

A hízott sertésüzletirányzata: lanyha.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Szombaton, 1911. november hó 11-én

B) bérlet

B) bérlet

A kis gróf.

Operette 3 felvonásban. Irta: Mórton Ferenc. Zenéjét szeriette: Dr.-Rényi Aladár. Karnagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Agárdy Guido	Győző A.	Zápolya	Polgár S.
László, ita	Neogrády D.	Itatós	Kuceár L.
Howard	Husár K.	Egressy	Csáky F.
Miss Carter	Várnainé.	Kállai	Vas Jenő.
Rózi	Dióssy Nusi.	Mimi	Nógrádi M.
Csibrákné	Benkőné.	Dr. Hensery	Cseh F.

Kezdete este 1/8 órakor.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában. **Oránia Magyar Tudományos Színház aradi színpada.**

Ma szombaton, 1911. november 11-én:

1. Chartreuse és környéke. Természet után. — 2. Képek az olasz hadseregről. Laványos. — 3. A nagyanya tányérja. Megható életkép. — 4. Az ellopott Mona Lisa. Humoros. — 5. Dávid és Saul. Bibliai dráma. — 6. Ischl. Természeti felvétel. — 7. Napoleon napiparancsa. Megható epizód Napoleon életéből. 500 méteres sláger kép. — 8. Tontolini hogy követi a jó tanácsot. Kacagtató.

Az előadások kezdete délután 4 órától folytatólagosan 11-ig tartatnak.

Selyarak: Pályázó ülésenként I kor. Zártzék I kor. I-5 hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér.

Műsort ingyen kapni a jegyesedőknél.

Saját zenekar.

Rehatar. — Buffet.

— Az aradi piac áráról ezt a hivatalos jelentést kapjuk: 1 darab saláta 1-6 fillér, 1 darab kalarabé 3-16 fillér, 1 darab kelkáposzta 3-20 fillér, 1 darab tök 100-160 fillér, 1 kötés reték 4-6 fillér, zöldpaprika 1 darab 1-4 fillér, 1 rakás spenót 8-20 fillér, 1 rakás sóska 6-20 fillér, 1 rakás paradicsom 4-20 fillér, 1 kiló burgonya 7-10 fillér, 1 darab káposzta 6-20 fillér, 1 kötés vöröshagyma 4-16 fillér, 1 kötés foghagyma 4-50 fillér, 1 kötés zöldség 4-16 fillér, 1 darab zeller 2-20 tojás 4-5 darab 40 fillér, 1 liter tej 18-26 fillér, tehénturó 1 csomó 8-14 fillér, 1 liter tejfel 100-140 fillér, 1 kiló vaj 260-300, 1 darab rántanivaló csirke 80-100 fillér, 1 darab csirke sütni 150-200 fillér, 1 darab tyuk 160-200 fillér, káppan 1 darab 220-500 1 darab sovány liba 350-400 fillér, 1 darab kővér liba 700-1000 fillér, sovány kacsa 1 darab 150-200 fillér, 1 darab kővér kacsa 350-500 fillér, 1 darab pulyka 300-550 fillér, 1 darab karfiol 10-60 fillér, 1 kiló fehér kenyér 80 fillér, 1 kiló barna kenyér 26 fillér, marha hus eleje 1 kiló 152 fillér, 1 kiló marha hus hátulja 168 fillér, 1 kiló marha szelet 184 fillér, 1 kiló borjú hus 240 fillér, 1 kiló borjú szelet 230 fillér, 1 kiló sertés hus 196-200 fillér, 1 kiló sertés karaj 206-230 fillér, 1 kiló zsír 194 fillér, 1 kiló szalonna 180-240 fillér, 1 kiló juhhus 120-128 fillér, 1 kiló bányahus 160-180 fillér.

Aradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 10.

Az időjárás ellen újabban ama panasz merül fel, hogy a szárazság már túlnagy és e körülmény következtében a mezői egerek a vetésekben mindinkább elszaporodnak.

A gabonauzlet irányzata tartott.]

Elkelt a mai piacon:

1000 mm. buza	11.20—11.40
600 mm. új tengeri	7.80—8.20
— mm. rozs	9.30—9.40
— mm. árpa	8.40—50
— mm. zab	8.80—90
6 tengeri	9.—

As árak ötven kilogrammonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

(Távlati tudósítás.)

Budapest, november 10

Készárú:

Amerika 1/2-el magasabb. Kinálat, vételkedv gyenge, 15 ezer mm. változatlan.

Az árak 50 kilónként számítva:

Határidő.

	Dél	2 Ora
	sariat	sariat
Buza 1912. április	11.85—11.86	11.80—11.81
Rozs 1912. áprilisra	10.36—10.37	10.32—10.33
Tengeri 1912. májusi	8.48—8.49	8.44—8.45
Zab 1912. áprilisra	9.63—9.64	9.64—9.65

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50⁰ kilogrammonként koroná értékben.)

1911. november 10.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	—	—	10.85—10.90
77	—	—	10.95—11.05
78	—	—	11.10—11.15
79	—	—	11.20—11.25

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	—	—	10.80—10.85
Rozs	—	—	9.25—9.30
Árpa	—	—	8.70—8.75
Zab	—	—	8.60—8.65
Tengeri	—	—	8.70—8.75

URANIA

szegedi színház.

(Szerb Simony-utca I. sz. sz., Szabadság-tér mellett.)

Ma szombaton, 1911. november 11.

1. Tontolini és a két aggszüz. Bohózat. — 2. A ravasz Firuli. Komikus.

A cigányvér.

Szenzációs dráma. Nordisk film felvétele. Asta Nielsen a főszerepben.

Előadások d. e. 1/8 órától kezdve este 11 óráig

Selyarak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

NYILTÉR.*

Dr. Popa Demeter

volt klinikai orvos, belgyógyász, nő-, gyermek- és fülorvos lakását

Deák Ferenc-utca 35. sz.

alá helyezte át.

5481

Értesítés.

Az érdekeltek tudomására hozom, hogy Farkas Ferencné Demeter-utca 107. szám alatt levő fűszer- és terményüzletét megvettem. Felhívom az üzlet hitelezőit, hogy esetleges számlaköveteléseiket nálam folyó hó 14-ig bezárólag saját érdekükben bejelenteni sziveskedjenek, mivel további szavatosságot nem vállalok.

Engelhardt János

5501

Demeter-utca 107.

COLUMBIA PHONOGRAPH Co.

GEN. L. NEW-YORK

solvens, elsőrangú képviselőt keres Aradmegyére aradi székhellyel a

„DICTAPHONE“ diktológép

terjesztésére. Jelentkezni személyesen kérik a vezértitkárnál, ki folyó hó 18. án szombaton a Központi szállodában d. e. 9-11 között található Aradon. 5484

Fehér orpington

kakasok és jércék

kaphatók

Dr. Kráitz Lajosné

Pankota.

A legegánsabb női felöltők csak

GYÖRGY MENYHÉRT ÉS TÁRSA

Női felöltők
Áruházában

TELEFON: 855.

ARAD
ANDRÁSSY-TÉR 8
a Minorita-templom bejáratával szemben kaphatók!

Értesítjük a n. é. hölgyközönséget, hogy a legegánsabb téli Modelljeink teljes számban raktáron vannak, melynek megtekintését kérjük.

Már!
megnyílt!!

IVÁNYI
MENYHÉRT

ujonnan megnagyobbított

cipő-, kalap- és uri divat-áruháza

4011

a Forray-utcában.

Urai fényképéssel szemben.

Beleket

5426

száraz és sóst mé-
szárosok és hen-
tesek részére aján-
lom legolcsóbb
napi árakban. :-:

Klein Gábor

bétkereskedő
Boczkó utca 11. szám.

Barthl János

épület és műlakatos
Arad, Rákóczi-utca 9

Elvállal minden e szakmába
vágó munkákat, u. m.:

épület-vasalásokat, vaskerítése-
ket, sirrácokat, takaréktüze-
lyeket és minden javításokat
pontosan és jutányos áron.

Költségvetéseket úgy helyben, mint
vidéken díjmentesen készít.

Jó házból való flu tanulóul felvétetik.

A n. é. közönség becses párt-
fogását kéri, kiváló tisztelettel

5305

Barthl János.

Alkalmi vételek
és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben. Arad legnagyobb
óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

éras és ékszerész
Weitzer János-utca, Minorita-paleta

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és Brill-
lánc tárgyak a legmagasabb árban meg-
vétetnek vagy más tárgyra átcsereztetnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

Hegyi bor.

Kitünő zamatú és tisztán
kezelt ó-boraimat a n. é. fo-
gyasztó közönség b. figyel-
mébe ajánlom, mit pincém-
ből már 5 liter megrendelé-
snél házhoz szállítok.

Riess Vilmos
Deák Ferenc-u. 22.
Telefon 572. sz.

Stock-
Cognac
Medicinal

hivatalos ólomzár-
ral ellátott palac-
kokban mindenütt
kapható.

Camis és Stock

gőzüzemű gyárából

BARCOLA.

Virág
Kálmán

építőmester

elvállalja magán- és bérmunkák,
valamint nyaralók stíluszerű ter-
vezését, művezetését, felépi-
tését és leszámolását. Ugy-
szintén gazdasági épületek,
silos és mindennemű beton és
vasbeton munkák szakszerű
elkészítését iroda és gyar-
telep:

3321

ARAD,

Erzsébet-körút 59. sz.

Telefon szám 65.

Husserl Manó

Arad, Szt.-Pál-utca 11. sz.
Telefon 348. szám.

Csatornázás és vízvezeték
szerelő bádógos. Készítme-
dern butor veretét. Fém-
ciszolás, galvanizálás.
(Nikkelezés, vörös és sár-
ga rezezés, horgonyozás,
ónozás, aranyozás, ezüs-
tözés.) 8841

Galvanoplasztikai munkák

Üzletemet
feloszlatom

Az áru készletem
mélyen leszállított árban
kiárusítom. Hatóságilag
engedélyezett kiárusítá-
som már megkezdődött.
Tiszta selymek és foulard
most 98 krajcár.

Costüm kelmék
Ruha-szövetek

minden színben és feketék.

Vásznak, sifonok

Női és leányconfectio
Szőnyegek függő-
nyők, ágyterítők,
Szőrme-árak óriási
választékban.

5033

Meglepő
olcsó árban kaphatók,
amíg a készlet tart

Finom tenis flanellek
széles áru 25 krajcár.
Hölgy flanellek minden
színben 35 krajcár,

Hoffmann
Sándor

Arad, Színház-épület.

Kérem hirdataimat
megtekinteni!

ÉRTESÍTÉS.

Grosz és Lapikás női és férfi divat-üzle-
tét Arad, Andrassy-tér 20. szám alatt

megvettem

és az abban levő árukat nagyban és
kicsinyben elárusítom.

Ugyanott az üzletberendezés eladó.

Kiváló tisztelettel:

Kádár Gyula.

5421
81 79

Párisi

NŐI KALAPFORMA UJDONSÁGOK

érkeztek a

Női Kalap-Bazárba

Arad, Deák Ferenc-utca 8. sz.

5062

Uj üzlet!

Töme ges pénztakarítást érhet el, ha **Czitter Dezső-**
nek ujonnan megnyilt

VERSENY ÁRUHÁZÁ-BAN

Weitzer János-utca főpostával szemben szerzi be férfi és női, őszi és téli divatcikkeit u. m. csipkeszövetek, csipkék, selymek, női kosztümkelmék, francia flanell, barchet, férfiszövetek, ugy-
szintén női és férfi felöltő szövetek, melyek legjutányosabb gyári árakban vásárolhatók. **Minden-**
nemű maradékok feltűnő olcsó árban lesznek árusítva.

Kérem mindezekről vételkényszer nélkül mielőbb meggyőződni!

Szíves pártfogást kér:

CZITTER DEZSŐ

verseny áruháza.

Uj üzleti

Uj üzleti

5322

Ezen rovatban minden szó egy-
zeteltetése 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tölgy 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Az apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elől — avagy levélbélyegeken. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenképp közölendő. A hirdetés megkeresésénél, a jellegű leveleket kivéve, felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszdíj egy forint. Az apróhirdetéseket díja a szavak száma szerint számoljuk. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a közlésben aláhúzással jelöndők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetést a kiadóhivatal kívánata díjtalanul megszerkeszti. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.**

HÁZASSÁG.

Feleségében csalódott
uri ember tisztességes, csinos, 25-30 év közötti keresztény uri leány vagy teljesen független asszony ismeretségét keresi. Válóper után biztos a házasság is. Nem kávéházi dámák, de jóérzésű hölgyek választását a kiadóhivatalba kérem B. Sz. címen. 5423

Elragadtatással
beszélnek mindenütt a „Molly“ kézfinomító kitűnő hatásáról. Egy üveg ára 1 korona. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

LEVELEZÉS.

Álomlátókat,
Megkapta levelem! És miért nem válaszol. Talán valami baja van, hogy egyáltalán nem látható? 5494

Szőke, barna,
vagy fekete hajfestékek, természetes élethű színekben. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

J. 85
Hétfőn este vártam a megjelölt helyen, de sajnosan nélkülöztem társaságát. Ma érkeztem haza két nap utamról, nagy örömmel szolgálta, ha mielőbb láthatnám. Édes kis anyukám, adjon alkalmat a találkozásra, ha lehet, hát ottan, ahol én utol ó találkozásunknál kértem, kis pacsiját csókolja viszontlátásig. 5489

Női írók,
hajtuk, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-3329

Legszébb reményeimben
csalódtam, úgy állok itt árván, elhagyatottan mint párját vesztett s szárnyatorított sas! Előkelő társadalmi állásom van, fényes jövedelmem, képzett, intelligens uri ember, világlátott nagyon finom izlésű. Keresem tehát lelkem kiegészítő részét, olyan finomult izlésű, intelligens uri leány, vagy ifjú asszony ismeretségét levelezés céljából kívül megismertetném leveleim útján ideális gondolkozásom, s aztán ha egymásnak megfelelően személyesen megismerkedhetünk. Kérem önöket, drága hölgyeim csak azok ajánlkozzanak kik elég tudást és erőt éreznek magukban a fent leírtak teljesítésére. Nem kalandorral állnak szemben sem önöknek, sem megamnak nem szeretnék kellemetlen pillantot szerezni, hogy 1-2 levélre a választ meg kellene tagadnom. Minden elfogadható levélre egyszer válaszolok. Szíves ajánlatokat „Remélj, remélj s szeress“ jelígre újságban jelleve kérem. 5319

607.
Higiénikus gummi-ujdonság a legjobb, 6 drb. 8 kor., 12 drb. 5 kor. 50 fill. Egyedárusítás Aradon: Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

ALKALMAZÁST NYER.

Női kalap üzletbe 5472
kerestetnek ügyes kézhez dolgozó leányok. Cím a kiadóhivatalban.

Énőrendű vasalónők
és mosónő azonnal felvételük özv. Fischer Lipótnénál Gyár-u 7. 5492

Gőzfűrészem
részére gépészt keresek azonnali belépésre, román nyelv ismerete megkívántatik. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével kéretnek Kassovitz Tivadar Parázs, posta Borossebes. 5491

INGATLAN.

Galsal gőzmalom
más vállalat miatt sürgősen eladó. Értekezés Kuborczik József tulajdonosnál. 5466

Eladó magános uri ház
Áll 5 szoba, előszoba, fürdőszoba és egyéb melléképületekből. Külön házmesteri lakás, nagy udvar és kerttel. Borona-utca 6. sz. Bővebbet Figus Albertnél a városházán. 5499

Eladó
Révai-utca 2. sz. ház. Bővebbet ugyanott. 5189

OKTATÁS.

Állandó tanfolyam:
Gépírás: az összes rendszerű gépeken. Gyorsírás: Gabelsberger-rendszer, levelező és vitairás. Könyvelés: egyszerű és kettős, amerikai. — Tágas, jól fűtött és világított új tantermeimben mérsékelt tandíj mellett minden hónapban új 3-8 hónapos kurzus veszi kezdetét. Jelentkezni bármikor lehet, mert a mulasztást különórákban, díjtalanul pótoljuk. Beiratkozni az egyes szakokra is lehet. Elsőrendű tanerők vezetése mellett, a jó eredmény elmaradhatatlan! Díjtalan, biztos állásközvetítés! — Ziffer Sándor írógépvállalata, József főherceg-ut 7. 4904

Ha nem tud aludni
ne Bromot, de Vojtek és Weisz hírneves rovarporát vegye. II-3326

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Aradi Cipészek
Termelő Szövetkezete fióközlete: Csermőn, Weinberger Menyhért. 8451

Új női kalap divatterem.
Uri hölgyközönség szíves figyelmét felhívom Arad, Forray-utca gr. Hunyady-palotában megnyitott és modernül berendezett női kalap divatteremre, ahol legelegánsabb őszi és téli bécsi és párizsi modell kalapok dus választékban legolcsóbb árakban kaphatók. Kitűnő tisztelettel Havas Gizella 4981

Házbér könyvek
kaphatók Pichler Sándor könyv és papír kereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 308 sz. 2551

Használt írógépek
kitűnő állapotban (4-es és 10-es Yost) Smith Premier (egy színű és három színű írás), 7. és 9. Remington, látható írásu Monarch, Oliver, Stearns, Adler, Barlok, Underwood, stb. egy évi jótállással, rendkívül olcsón eladók, esetleg kibérelhetők. (Vidékre is.) Nagy kellék-raktár az összes rendszerekhez. Ziffer Sándor írógép vállalata Arad, József főherceg-ut 1. 8431

Szagos lesz az utca
amerre jár, ha mosdó szappanját Vojtek és Weisznál vásárolja; 6 darab 1 korona. II-3320

Malomberendezés eladó,
rövid ideig használt. Egy pár kőkarát kéreggel együtt. Egy Eureka előszítával, felvonók, csapágyak, korongok, transmissiók, ugyanott malmok berendezése elvállaltatik. Simala András, malomszerelő Vilmos-utca 4. 5416

Libamájat
veszek a legmagasabb napi árban. Klein Gábor, Boczkó-utca 11. 5422

Alkalmi vételek.
Imakönyvek, rózsafűzér, szent és világi képek kerettel, vagy lapban. Levélpapír legolcsóbban. 112000 kötet kölcsönkönyvtár havonként K 1:40, vidékre K 2: - feljebb, kötetenként 10 fillér. Krausz Paulin, színház-épület. 4814

20 hektóliter
saiát termésű paulisi kitűnő Schiller bor eladó. Bővebbet Fejsze-utca 6. 5418

30-40 métermássa
makulatura olcsón eladó, Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében, Andrassy-tér 16. 555

Likőr aromák
mindenfélé legfinomabb kávéházi likőrök előállítására Vojtek és Weisznál. II-3529

ÜZLETEK.

Kiadó
sarak üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5188

50 év óta fennálló,
jóforgalmu és modernül berendezett mészárszék Eleken, a Főtéren, nyugalomba vonulás miatt azonnal kiadó. Esetleg más üzletnek is alkalmas. Bővebbet Strifler Ferenc, mészáros és hentesnél Eleken. 5414

KIADO LAKÁS.

Kiadó
Dobó-utca 6. szám alatt, a buza-piac közelében egy nagy vízmentesen épített száraz magtár, raktárnak alkalmas pince. 5245

Fényes parket
nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-3329

KÜLÖNFÉLE.

Wertheim Jenő
English House uri szabó műterme Arad, Boros Beni tér 6. 5220

Két fiatalember
intelligens izraelita családnál felvétetik teljes ellátásra. Modern lakás, esetleg zongorahasználattal. Petőfi-utca 10. I. em. 4. ajtó 5393

Manikűröző
és arcmasszírozónő lakik Waitzer János-utca 17., I. em. 21. ajtó. 5480

Kitűnő kőser házikoszt
kapható Tököllyi Imre-utca 11. sz. I. em. 7. 5493

Férges baromfi élek
teljesen megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi-féregpusztító szerétől. Siker garantírozva. II-4380

Varrónő
házakhoz megy. Készít angol és francia ruhákat. Waitzer János-utca 17., ajtó 21. 5480

Férges baromfiak
megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi féreg porától. II-3506

Csillárok,
Villamos felszerelések
legolcsóbban
Diamant-nál
Atzól Péter-utca 2. (a szomszéd)

LEGFŐBB IDEJE, hogy CERES-PÁLYÁZATON résztvegyen!

Közelebbi felvilágosítás minden kereskedőnél nyerhető!

6893

Rosenblüh H. és Tsa

Értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a most folytatott leltár teljesen befejeződött.

Még soha olyan olcsón nem volt alkalom vásárolni.

A következő cikkek kaphatók:

Óriási mennyiségű szövetmaradékok félárban.
Gyapju és mosódelainek.
Egyes abroszok és kávések.
Maradék vásznak.

5329

--

Női és gyermekharisnyák.
Szőnyegmaradékok – kiselejtezt nagy szőnyegek csekély szépséghibával.
Egyes szövettüggönyök.

--

Női felöltők

Óriási választék legújabb őszi és téli újdonságokban.

Legújabb angol felöltők,
divatkabátok,
plüsch kabátok,
női bundák,
costümök,
leány- és gyermek-felöltők,

gyermek ruhák,
kész aljak,
juponok,
divat bluzok,
gyászruhák, gyászbluzok,
Jutányos szabott áruk.

4147

Radó Gyula

új divatruháza Arad, Andrásy-tér. (Weitzer-u. sarok.) Telefon 238.